

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Ekim 2020 Sayı: 91

Fiyatı: 3 TL

Egemen sınıflar iktidarlarını korumak ve karlarını arttırmak için içerde-dışarda savaşı körüklüyorlar. Onların temsilcileri de savaşa meşru zemin yaratmak ve kitle desteği sağlamak için ellerinden geleni yapıyor.

Bunun son örneğini Azerbaycan-Ermenistan arasında çıkan savaşta görüyoruz. '90'lı yıllardan itibaren iki ülke arasında sorun olan "Dağlık Karabağ" bölgesi, şimdiki savaşın da nedeni. Azeri tarafı bunu "işgale karşı savaş" olarak tanımlarken, Ermeni tarafı da "kendi kaderini tayin etmiş topraklara karşı açılmış bir savaş" olarak görüyor. Her iki ülkenin egemenleri ve onları destekleyen emperyalist güçler savaşı tırmandırıyor.

Bu duruma en fazla sevinen ise, AKP-MHP blokunun yönetimi altındaki Türkiye oldu. Ortadoğu savaşında oynadıkları rolü, Kafkasya'da da oynamak istiyorlar. "Masada da sahada da Azerbaycan'ın yanındayız" diyerek, sadece taraf olmakla kalmıyor, savaşın ateşine odun atıyorlar. Suriye'deki cihatçıların iki bin dolar maaşla Azerbaycan'a gönderdikleri ortaya çıktı mesela.

Azerbaycan ordusunun Türk subayları tarafından kurulduğu ve donatıldığı açıkça söyleniyor zaten. Türkiye'den gönderilen SiHA'ların Ermenistan askeri mevzilerini bombaladığı gururla anlatılıyor. Şimdi den Azerbaycan'ı savaşın galibi ilan ettiler! Dağlık Karabağ bölgesinin Azerilere ait olduğunu ve bu bölgeyi topraklarına katmadan savaşı bitirmemesi gerektiğini söyleyip duruyorlar.

Sayfa 2'de sürüyor

Emperyalist savaşa, faşist saldırganlığa karşı

SINIF SAVAŞINI YÜKSELTELİM!

Emperyalist savaşa, faşist saldırganlığa karşı SINIF SAVAŞINI YÜKSELTELİM!

Suriye’de, Libya’da, Doğu Akdeniz’de tam bir fiyasko yaşayan Erdoğan yönetimi açısından, bu savaş tam bir “can simidi” olmuştur. Şimdi buna sarılarak yaşadıkları bozgunları unutturmak, savaş borazanlığını sürdürmek istiyorlar. Üstelik bunu içerde Kürt ve Ermeni düşmanlığını besleyerek, şovenizmi körükleyerek yapıyorlar. Böylece artan hayat pahalılığının, hak gasplarının, salgının üzerini örtüp dikkatleri farklı yöne kaydırmaya çalışıyorlar.

Her gerici-faşist yönetim gibi AKP de içeride-dışarıda savaşı körükleyerek ayakta duruyor. Son HDP operasyonları bunu bir kez daha gösterdi. Aynı zamanda seçimlerin hiçbir hükmü olmadığını ilan etti. Öyle ki, HDP’nin yerel seçimlerde kazandığı tüm iller gaspedilmiş oldu. Kars’ın belediye başkanını da tutuklayıp kayyum atayarak son noktayı koydular.

Yakın bir zamana kadar “dağda silahla dolaşacaklarına düz ovada siyaset yapsınlar” dedikleri Kürt siyasetçilerine, şimdi “onların yeri dağdır, sokaktır” diyorlar. Yıllar yılı “çözüm”, “diyalog”, “barış” diyerek oyaladıkları ve tek çare olarak sandığı gösterdikleri Kürt halkına, şimdi verdiği oylar bizim gözümüzde çöptür diyorlar.

Elbette bunların hepsi, egemenlerin döneme-duruma göre değişen yönetme yöntemleridir. Önce halkı “dağdan-sokaktan” uzaklaştırıyor, burjuva kurumlardan medet bekleyen hale getiriyorlar; sonra onları da ellerinden alıyorlar. Esasında her biri savaşarak kazanılmış olan bu mevzileri teker teker gaspediyorlar. Bu noktaya gelinmesinde elbette reformizmin payı büyük. Ama devrimci bir basıncın kalmadığı yerde, reformizmin de misyonu bitiyor, alanı daralıyor. Bugün HDP’nin başına gelenler bundandır. Ve HDP ile sınırlı kalmayacağı açıktır.

AKP-MHP gerici-faşist bloku, tüm muhalif kişi ve kurumları yok etmek istemektedir. Tehdit, gözdağı, kapatma, hapis, cinayet, katliam, her yöntemi devreye sokarak yolunu düzlemeye çalışmaktadır. Sadece muhalif partilere değil, meslek ve kitle örgütlerine dönük saldırıları ortada. Önce Baro’ları parçaladı, yandaş barolar kurdurdu, hatta seçimlerini yapamaz hale getirdi; şimdi de TTB’yi hedefe çaktı. Pandemi sürecinde canla-başla çalışan doktorların meslek örgütünü kapatmakla, yöneticilerini tutuklamakla tehdit ettiler. Çünkü TTB, salgınla ilgili gerçeklerin açığa çıkmasını istiyordu. Onları ise halkın sağlığı değil, “ulusal çıkar” dedikleri egemenlerin çıkarları ilgilendiriyordu. Patronlar pandemi döneminde karlarına kar kattılar. İşçi ve emekçiler ise, daha fazla yoksullaştılar, işsiz kaldılar, öldüler...

Örneğin Sabancı Holding bu yılın ilk 8 ayında yüzde 15 oranında karını arttırdığını açıkladı. Bunların içinde en fazla kar eden şirketlerden biri ise Enerjisa. Her yıl elektiriğe yapılan zamlarla Enerjisa yüzde 50 üzerinde kar elde ederken, bu ay elektriğe yüzde 5 zam daha geldi.

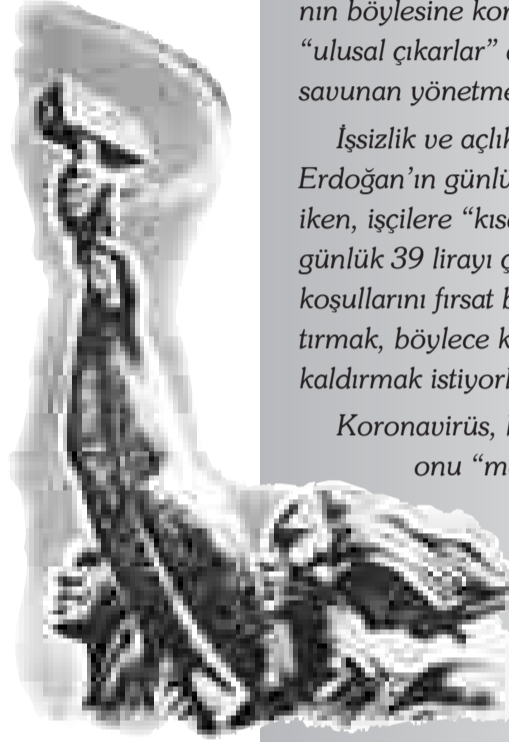
Saldırıların ardı arkası kesilmiyor. Bitmeyen “yeni ekonomi programları”yla bir kez daha esnek-kuralsız ve güvencesiz çalışmayı dayatıyorlar. 25 yaş altı ve 50 yaş üstüne esnek çalışmayı getirmek, kıdem ve emeklilik hakkını da gaspetmek demektir. Keza Erdoğan, işçi ve emekçilerden zorla kesilen Bireysel Emeklilik Sistemi’nde biriken 154 milyar TL’nin Varlık Fonu’na devredilerek “reel sektöre” (yani patronlara) aktarılacağını açıkladı.

Pandemiyi kendileri ve patronlar için gerçekten bir fırsata çevirdiler. Üstelik okulları kapatıp kuran kurslarını açık tutarak, milyonlarca çocuğu tarikatların eline bırakarak geleceğimizi karartıyorlar. Tarikatlar hem toplumu cahil bırakma ve biat kültürünü yayma işlevi görüyor, hem her tür ahlaki bozukluğa kaynaklık yapıyor, hem de silahlandırılarak muhaliflerin üzerinde baskı ve terör estiriliyor.

Bütün bu tablo, AKP-MHP blokunun ancak savaşa ve saldırganlıkla ayakta durduğunu gösteriyor. Kitle tabanlarını yitirdikçe saldırganlıkları artıyor. Muhafif gördüğü herkese düşmanca davranıyorlar. Onların bakışı çok net. Ama muhalefetin öyle değil... Asıl sorun da burada zaten. Kayyum darbesi olacağını bile bile seçimlere giren, meclisin hiçleştğini söyledikleri halde mecliste durmaya devam eden muhalif partilerde...

Faşizme karşı mücadele düzen-içi “hukusal mücadele”yle sınırlandırılmaz. Dünyanın hiç bir yerinde de faşizm bu şekilde yenilmiştir. Çünkü faşizm ne hukuk, ne kanun-kural tanır. Anayasayı da, anayasa mahkemesini de takmadıklarını açıkça söylediler. Onların takmadıkları kural ve kurumların içinde kalarak onlarla mücadele edilemez.

Emperyalist-gerici savaşları, faşist saldırganlığı durdurmanın tek yolu, sınıf savaşıdır. Egemenlerin böl-parçala-yönet politikasına karşı sınıfın birliğini ve mücadelesini büyütmezdır.

Okurlara...

Merhaba,

Koronavirüs salgınına ilişkin bugüne kadar verdikleri rakamların eksik olduğunu nihayet itiraf ettiler. Bugüne kadar salgını olduğundan daha önemsiz göstererek kitleleri savunmasız bıraktılar. Bugün Türkiye’de günlük 900 ölüm olduğu hesaplanıyor. Bir çok kentte, insanlar yoğun bakım yatağı olmadığı için hayatını kaybediyor. Salgının böylesine kontrolden çıkmasının tek nedeni, “ulusal çıkarlar” adı altında patronların çıkarlarını savunan yönetme tarzıdır.

İşsizlik ve açlık her geçen gün derinleşiyor. Erdoğan’ın günlük harcamaları 10 milyon lira iken, işçilere “kısa çalışma ödeneği” adı altında, günlük 39 lirayı çok görüyorlar. Üstelik salgın koşullarını fırsat bilerek esnek çalışmayı kalıcılaştırmak, böylece kıdem tazminatını fiilen ortadan kaldırmak istiyorlar.

Koronavirüs, bir işçi hastalığı haline gelmişken, onu “meslek hastalığı” bile saymayarak,

koronadan yaşamını yitiren işçi ve emekçileri, onların ailelerini çaresiz bırakıyorlar.

Korona koşulları sınıfsal farkı net biçimde ortaya çıkardı. Direniş ve dayanışma dışında yaşama şansını bile bırakmadı. Artık bu gerçeğe uygun davranmak ve gereklerini yapmak bir zorunluluk halini almıştır.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

91. Sayıda

3	Halkın sağlığı mı “ulusal çıkar” mı
4	Ermenistan-Azerbaycan çatışması
5	Baronun ardından yeni hedef TTB
6	Koronavirüs işçi hastalığı haline geldi
7	Sakarya’da mevsimlik işçilere saldırı
8	Eğitim “uzakta” olunca
9	Heybeliada Sanatoryum’u Diyanet’e verildi
10	Çocuk tecavüzcüsü tarikatlar koruma altında
11	Tutuklanan HDP’liler serbest bırakılsın
12	Ekonomik krizin yükü emekçilerin sırtında
14	Belarus’ta “renkli darbe” girişimi
15	Ekim Devrimi
16	Aytaç Ünsal tahliye edildi
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
18	Che Guevera egemenleri korkutuyor
19	Tarım ve hayvancılıkta bolluk ve açlık yanyana

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Dereboyu cad. No: 19/A, Erok Ap. Şişli/İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, www.proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 91 Ekim 2020, 3 TL(KDV %0)

Sağlık Bakanı, 7 aydır yayınladıkları günlük koronavirüs tablosunun kocaman bir yalan olduğunu itiraf etti. Pandeminin Türkiye'deki seyrinin "kontrol altında", pandemi yönetiminin de "başarılı" olduğunu göstermek için, ilk günden itibaren rakamlarla oynamıştı. Bu konuda özellikle TTB'nin (Türkiye Tabipler Birliği) uyarılarını hiçe saymış, göstermelik bir Bilim Kurulu oluşturarak, kararlarına sözde bilimsel dayanak yapmışlardı.

Salgının başından itibaren yazdığımız yazılarda, AKP yönetiminin verilerle-rakamlarla oynadığını, hastalığın gerçek seyrini gizlediğini belirtmiştik. 30 Eylül günü Sağlık Bakanı Fahrettin Koca da bu gerçeği açıklamak zorunda kaldı. Üstelik de bir komedi filmine yakışır bir sahne ile; soruyu

gibi sunulan bu tablolar, bir yanılsamadan ibaretti. En önemli veriler tablolarda yer almıyordu.

Diğer taraftan salgının başından itibaren, tek bir hastaneden, tek bir ilden vb. yapılan açıklamalar, toplam rakamı çürütecek nitelikteydi. **Belediyelerin Mezarlıklar Müdürlüğü kayıtlarındaki rakamlar, resmi ölüm sayısının çok üzerindediydi.**

29 Temmuz günü tablodaki tanımlamalar değiştirilince, veriler daha belirsiz, gerçek rakamları saklamak daha kolay hale getirildi. **"Yoğun bakım", "entübe" gibi tıbbi bir durumu tanımlayan başlıklar, "ağır hasta" gibi ne olduğu belirsiz ifadelerle değiştirildi.** Bugüne kadar rakamların saklandığı yönündeki görüşler daha güçlü, daha yüksek perdeden ifade edilir oldu. Bu yöndeki baskılar ve sorgulamalar

"egemenlerin" temsilcisi olarak o masada oturuyor ve konuşuyordu.

Salgın boyunca hükümetin aldığı kararlar da, "tıbbi" dayanaklarla değil, "egemenlerin" çıkarları doğrultusunda oldu. **Salgın koşulları, işçi ve emekçileri daha yoğun sömürmenin aracı haline getirildi.** Hastalandığı zaman yaşamını nasıl idame ettireceği konusunda bir çözüm oluşturulmadı. Testi pozitif çıkanların eve nasıl döneceği gibi çok basit bir sorun bile çözülemedi.

Salgın, kitleler üzerindeki baskı ve denetimi artırmanın bahanesi oldu. "HES kodu", salgını yönetmek için değil, kitlelerin hareketlerini, seyahatlerini vb kontrol etmek, kayıtlara geçirmek için kullanıldı. AKP'nin propaganda toplantıları serbestçe düzenlenirken 1 Mayıs yasaklandı. Partilerin genel kurulları sorunsuz gerçekleştirilirken, salt yeni kurulacak yandaş barolara zaman kazandırmak için TBB'nin (Türkiye Barolar Birliği) yerel ve merkezi genel kurulları ertelendi. **Salgına ilişkin bakanlığa itiraz ve uyarılarda bulunan TTB ise, "yönetemiyorsunuz, tükeniyorsunuz" kampanyası başlatınca MHP'nin hedefi oldu, açıkça tehdit edildi.**

"Ulusal çıkar" egemenlerin çıkarıdır

Bakan Koca, rakamların gizlenmesine ilişkin eleştiriler üzerine, *"ulusal çıkarlarımızı düşünmek zorundayız"* açıklamasını yaptı. Halkın çıkarlarını düşüncecek değil ya!

Bugüne kadar salgınla ilgili devletin aldığı tüm kararlar, salgının büyümesine, vakaların ve ölümlerin artmasına neden oldu. "Sokağa çıkma yasakları" döneminde fabrikalar pervasızca çalıştırıldı, AVM'ler zarar etmesin diye erkenden açıldı, sağlık çalışanları ölümüne çalıştırıldı, filyasyon ekipleri öncelikle "VIP hastalar"a gönderildi, Ayasofya'nın açılışı için Türkiye'nin dört bir yanından onbinlerce insan İstanbul'a taşındı, Erdoğan'ın mitinglerinde çay kapma yarışı düzenlendi, vb...

Toplu taşıma araçlarından işyerlerine kadar, salgının asil yayılma alanlarında gereken önlemler alınmadı, güvenli çalışma-ulaşım olanaklarını sağlamadı. Böyle olunca, **salgına karşı önlem almak, tek tek kişilerin kendi inisiyatiflerine kaldı. Devletin umursamazlığı, insanlarda bir gevşeme, hatta salgını ciddiye almama sonucu yarattı. Devlet ise kendi görevini, önlem almayanlara ceza kesmek ile sınırladı.**

Kısacası devletin bu tutumu, her yönden salgını büyüten, ölümleri artıran bir etki yaratmıştır. Dolayısıyla **hastalanan ve ölen insanların sorumluluğu, doğrudan devlete aittir.** Halkın sağlığından daha önemli bir şey olamaz. Ama onlar için "ulusal çıkar" dedikleri egemenlerin çıkarları herşeyden önde gelir.

Halka yalan söylemek suçtur! Suçlular da bedelini ödemelidir.

Halkın sağlığı mı "Ulusal çıkarlar" mı?

sormaya çalışan muhabirin her kelimesinin arasına *"semptomatik-aseptomatik", "vaka ayrı, hasta ayrı", "hasta olan semptomatik"* ifadelerini sokuşturarak... Sorunun sorulmasını engellemeye çalışarak... Her şeye rağmen sorusunu tamamlamayı başaran muhabire öfkelenerek...

Ve bu tarzıyla, *"Bakan Koca bağırıp çağırıyor, sorulara da cevap veriyor, diğer AKP'lilerden çok farklı"* diyerek, AKP'nin pervasız saldırganlığı içinde iyi bir kırıntı bulmaya çalışan iflah olmaz düzen-liberalerinin suratına da bir tokat indirerek...

Rakamları kaçla çarpalım?

Bugüne kadar Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı resmi veriler her yönüyle tartışma konusu oldu. Türkiye'ye komşu ülkelerde ölümler başlamasına ve bu ülkelerle sınır kapıları kapalı olmamasına rağmen, uzun bir süre Türkiye'de vaka olmadığı söylendi. İlk vaka, DSÖ'nün (Dünya Sağlık Örgütü) "pandemi" ilan ettiği gün açıklandı. Daha önce vaka yok müydü; gizleniyor müydü; Suudi Arabistan'dan gelen hacılara, hastalık belirtilerini baskılamak için uçakta "parasetamol-ateş düşürücü" veriliyor müydü; sağlıkçılar Ocak ayından itibaren acil servislerin dolu olduğunu söylerken yanılıyor müydü... bu soruların cevabı yoktu.

İlk vakanın ardından günlük tablolar yayınlanmaya başlandı. "Açıklık" göstergesi

arttı. Ve 30 Eylül akşamı, Sağlık Bakanı'nın toplantısında balon patladı.

Bugüne kadar bir çok bilim insanı, açıklanan sınırlı veriye, kendi alanlarındaki gözlemlere ve salgına ilişkin dünya genelindeki bilgilere dayanarak, *"açıklanan rakamları 5'le çarpın", "vakalar söylenenin en az 10 katı"* gibi ifadeler kullanıyorlardı. Bakan Koca'nın *"sadece hastanede yatanları sayıyoruz"* anlamına gelen sözleri, daha somut bir hesap yapma olanağı sağladı. Salgının kontrolsüz biçimde ilerlediği ülkeleri bir yana bırakalım; **salgın sürecini kontrol altında tutan Almanya'nın vaka-belirti göstermeyen vaka-yoğun bakım-ölüm oranlarını buraya uyguladığımızda, Türkiye'de günlük 30 bin vaka-900 ölüm rakamlarına ulaşıyor.**

Baskıyı artırmak için bahane

Salgının başından itibaren Tabipler Odası şeffaf bir yönetim olmadığını vurguladı. En başta Sağlık Bakanlığı, TTB ve diğer sağlık örgütlenmelerini salgın yönetiminin dışında tuttu. Bilgi paylaşmadı, öneri almadı, karar sürecine dahil etmedi. O süreçte Sağlık Bakanı'nın "doktor" kimliği sürekli öne çıkartılarak, sanki TTB'nin yerine ikame edilmiş gibi davranıldı. Oysa **Bakan'ın, "özel hastane patronu" kimliği ile "AKP'nin bakanı" kimliği, elbette "doktor" kimliğinden daha önce geliyordu. Yani "emekçilerin" değil,**

Salgın boyunca hükümetin aldığı kararlar da, "tıbbi" dayanaklarla değil, "egemenlerin" çıkarları doğrultusunda oldu. Salgın koşulları, işçi ve emekçileri daha yoğun sömürmenin aracı haline getirildi. Hastalandığı zaman yaşamını nasıl idame ettireceği konusunda bir çözüm oluşturulmadı. Testi pozitif çıkanların eve nasıl döneceği gibi çok basit bir sorun bile çözülemedi.

Emperyalist savaşın Kafkaslar ayağı ERMENİSTAN-AZERBAYCAN ÇATIŞMASI

Ermenistan'ın 27 Eylül günü Azerbaycan'a saldırısıyla, Ermeni-Azeri çatışması bir kez daha başladı ve gündemin ilk sırasına oturdu. Geçtiğimiz Temmuz ayında da kısa süreli çatışma yaşanmış ve o çatışmalarda Azerbaycan ordusundan biri tümgeneral olmak üzere yedi asker ölmüştü.

Esasında çatışmanın nedenleri çok eskilere dayanıyor. Sovyetler Birliği döneminde "ulusal sorun"ların çözümüne dönük atılan adımlar, Sovyetler'in çökmesiyle birlikte yerle bir edildi ve yeni çatışmalara gerekçeler üretilmeye başlandı. Ermenistan-Azerbaycan çatışması, bunların başında geliyor. Her iki ülke de Sovyetler Birliği içinde federatif bir cumhuriyet iken çözdükleri sorunu, 90'lı yıllardan itibaren yeniden hortlattılar. Ermenistan'ın Azerbaycan sınırları içindeki Dağlık Karabağ bölgesini işgal etmesiyle başlayan süreç, bugüne kadar uzadı.

Çatışma nedeni eski, fakat bugün farklı bir boyuta tırmanmış bulunuyor. 2000'li yılların başında Orta-doğu ile başlayan emperyalist paylaşım savaşı, bu sayede Kafkasya cephesini de açmış bulunuyor. Çünkü savaş, Ermenistan-Azerbaycan'la sınırlı kalmayacaktır; başta bölge ülkeleri Türkiye ve İran olmak üzere emperyalist ülkeler müdahil oldular bile. Keza çatışmalar başlar başlamaz AGİT Minsk grubu olarak geçen Rusya, Fransa ve ABD yeniden devreye girdi. Dolayısıyla sorun Ermenistan-Azerbaycan çatışmasının çok ötesinde, dünyanın yeniden şekillenmesinde çatışan güçlerin büyük kavgasının bir parçası haline gelecek.

Savaşın Türkiye'nin sınırında olması ve Azerbaycan'la kurulan eskiye dayalı ilişkiler, Türkiye'yi bu çatışmanın göbeğine oturttu. Hem içte, hem dışta zor günler yaşayan Erdoğan yönetimi için, bu çatışma

imdadında yetişen bir cankurtan gibi oldu.

Türkiye zaten '90'lı yıllardaki çatışmalardan bu yana Azerbaycan'dan yana tavır koyuyor. Temmuz ayındaki çatışmalarda da Azerbaycan'ın yanında yer aldığını göstermekle kalmadı, bu savaşı kışkırtan oldu.

Ağustos ayında hem Azerbaycan'da hem de ona bağlı özerk bir bölge Nahçıvan'da on gün süren ortak askeri tatbikatlar yaptılar. Arka arkaya Azeri bakanlar Türkiye'ye gelerek Erdoğan'la görüştü.

Azeri ordusunun Türk subayları tarafından kurulduğu ve eğitilip donatıldığı biliniyor. Son çatışmalarda Türkiye'den gönderilen SİHA'larla Ermeni mevzilerinin bombalandığı ortaya çıktı. Ardından Ermenistan resmi ajansı, Türkiye'ye ait F-16 savaş uçaklarının Ermenistan'a ait bir savaş uçağını düşürdüğünü, pilotunun da öldüğünü duyurdu. Ermenistan Başbakanı Paşinyan, "Türkiye'nin olası bir müdahalesini durdurmak için nüfuzunuzu kullanın" diyerek, diğer ülkelere çağrı yaptı.

Ayrıca Suriye kaynakları, MİT'in cihatçı çeteleri Azerbaycan'a göndermek üzere ayda 2 bin dolara sözleşme yaptığını bildirdi. 1000 kadar ÖSO militanının Eylül ayında Türkiye üzerinden Azerbaycan'a gittiği söyleniyor. Azeri halkının çoğunluğunun Şii olması, durumu daha kritik hale getiriyor. Savaşa sürülen cihatçı çete mensupları da Şiiilerin kendilerini ateşe attıklarını, çok sayıda arkadaşlarının öldüğünü belirtiyorlar.

AKP-MHP bloku açısından, Azeri cephesi hem içeride şovenizmi körüklemenin ve artan hoşnutsuzluğu bastırmanın, hem de dışarıda Suriye, Libya ve Doğu Akdeniz'de yaşadığı hezimetini örtbas etmenin bir aracı oldu. Azeri milliyetçileri de "yukarıda Allah aşağıda Türkiye" diyerek, Dağlık Karabağ'ı almadan

savaşı bitirmeme andı içiyorlar. Fakat Azerbaycan halkı için, Türkiye'nin bu desteği yakın gelecekte daha büyük felaketlere yol açabilir. Bir yandan mezhep çatışması, diğer yandan emperyalist kavgasının ortasında kalarak Suriye veya Libya'nın başına gelenleri yaşayabilir.

Emperyalist ve gerici savaşların hiç bir halka yararı olmamıştır zaten. Hangi taraf kazanırsa kazansın, acı çeken her zaman iki tarafın da halkı olur.

Şimdi Azeri tarafı bu savaşı "işgale karşı vatan savunması" olarak tanımlıyor; Ermeni tarafı ise, "kendi kaderini tayin etmiş topraklara karşı açılmış bir savaş" olarak görüyor. Ve iki taraf da milliyetçiliği körüklüyor. Bütün gerici savaşlarda olduğu gibi "tarihsel haklılık" üzerinden meşruiyet sağlamaya çalışıyorlar. Oysa her iki halk yıllarca yan yana yaşamışlar. Alman Nazi ordusunun işgaline karşı birlikte savaşmış, ülkelerini savunmuşlar. 1918'de "Transkafkasya Demokratik Federatif Cumhuriyeti" çatısı altında Gürcistan-Ermenistan-Azerbaycan birliği bile kurulmuş.

Burjuvazinin "ulusal çıkarlar" adına milliyetçiliği körüklemesi, halklar arası düşmanlık, savaş, parçalanma ve acı dışında birşey sunmuyor. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin yıkılmasından bu yana yaşananlar bunu açıkça ortaya koydu. Bugünkü savaşta da en büyük zararı, Ermeni ve Azeri halkı görecek. Tek çözüm, her iki halkın da kendi burjuvalarına karşı savaşması ve geçmişten çıkarılan derslerle daha kalıcı birlikler kurabilmesidir.

Ermenek'te Cenne Maden Ocağı'ndaki işçiler, ödenmeyen ücret ve tazminatları için 31

Ağustos günü direnişe başladılar. Bir hafta sonra, aynı patrona bağlı Seba Madencilik'teki işçiler de direnişe

geçti. Cenne ocağında bir yıldır, Seba'da ise 7 aydır işçiler ücretlerini alamıyorlar.

Bağımsız Maden-İş Sendikası üyesi Abdullah Büber, direnişe başladıktan sonra patronla görüşmelerini, ancak patronun "gidin çalışın, kömürü çıkarın, ödeyeceğim" dediğini anlatıyor.

Ermenek'te işçilerin tazminatlarının ödenmemesi, ücretlerinin gaspedilmesi

bir "gelenek"! Bu küçük kentte maden ocaklarının kurulduğu ilk günden buyana, patronların büyük bir pervasızlıkla işçilerin haklarını gaspediyor. Bugünkü maden işçilerinin babaları da, dedeleri de aynı saldırıdan nasibini almış. Çünkü işçiler örgütsüz, bilinçsiz ve "sahipsiz"! Şimdi işçiler bu "kaderi" değiştirmek için mücadeleye ediyorlar.

Cenne ve Seba maden işçileri ücret ve tazminatları için daha önceki senelerde defalarca eylemler yaptılar. Geçtiğimiz yıl 31 Ekim'de 80

Ermenek'te madenciler direniyor

işçi 4 ay ödenmeyen ücretlerini alabilmek için direniş başlattı. İşçilere 2 aylık ücretleri ödenince direniş bitirdi, ancak

çalışma saatleri 6 saat 15 dakikadan 8 saate çıkarıldı. Şubat ayında yine bir eylem gerçekleştirdiler. 40-45 kişilik bir grup, ücretlerini aldılar ama tazminatsız işten atıldılar. Son olarak 13 aydır ödenmeyen ücretleri için, 31 Ağustos'ta yeniden direnişe başladılar. Mahkeme süreci de işçilerin haklarını korumuyor. İcra için geldiklerinde, patron kömür satışını Seba üzerinden gerçekleştiriyor, Cenne ocağında üretim devam etmiyormuş gibi yapıyor.

İşçiler bugüne kadar ocak girişinde ve kent meydanında çeşitli eylemler gerçekleştirdiler. Valilik önünde yapmak istedikleri eylem ise polis engeline takıldı. Madenciler, talepleri karşılanıncaya kadar direneceklerini söylüyorlar. Ermenek madencileri, Soma madencileri ile birlikte 12 Ekim günü Ankara'ya yürüyüş başlatacaklarını duyurdular.

Öte yandan Bağımsız Maden İşçileri Sendikası, Çanakkale Yenice'de de ücretleri ödenmeyen maden işçilerinin direnişine hazırlandığını duyurdu.

AKP-MHP'nin oluşturduğu gerici-faşist blok, bu kez hedefine Türk Tabipler Birliği'ni (TTB) çaktı. Bugüne dek ele geçirmeyi başaramadıkları meslek örgütlerine karşı yürüttükleri kirli savaşta, sırada TT B'nin olduğu anlaşılıyor.

Bilindiği gibi öncesinde Barolar Birliği'ni parçalayan bir yasa hazırlamışlar ve Barolar'ın ezici çoğunluğunun karşı çıkmasına rağmen bu yasaı meclisten geçirmişlerdi. **Gericici-faşist bir baro kurabilmek için aylarca uğraşıp 2 bin imzaya zar-zor ulaşabildiler.** Her tür yöntemi kullanarak toplayabildikleri 2 bin avukatla İstanbul'da ayrı bir baro kurdular. Onun da mühürünü Türkiye Barolar Birliği'nin başkanı sıfatıyla Metin Feyzioğlu bastı. Mesleğine, meslektaşlarına ihanetin simgesi haline gelen Feyzioğlu, gasp etmiş olduğu makamı koruyabilmek için, bu seviyeye kadar düştü.

Baroları böylece "hallettikten" sonra, şimdi TTB ile uğraşıyorlar. Bu işin başını da Bahçeli çekiyor. TTB'nin salgınla ilgili olarak 14-18 Eylül 2020 tarihlerinde eylem kararı alması, ona dönük saldırganlığı arttırdı. Bahçeli, TTB'nin "derhal ve gecikmeksizin kapatılmasını, yöneticileriyle ilgili adli işlem yapılmasını" buyurdu!

Öncesi bir yana, **koronavirüs salgınından itibaren TTB'nin uyarıları, açıklamaları karşısında sıkışan hükümet, salgına dair gerçeklerin üstünü kapatabilmek için TTB üzerinde kılıç sallıyor.** Kapatma ve hapis tehdidi ile TTB yöneticilerine gözdağı veriyor, tüm sağlık çalışanlarının üzerinde ise baskı kuruyor. O sağlık çalışanları ki, salgında en önde savaşan, ölümüne çalışan ve onlarca kayıp veren bir orduyu oluşturuyor.

Sağlıkçıların feryadı: Tükeniyoruz!

Salgının başladığı günden itibaren **TTB, hükümetin (sağlık bakanlığının) yeterince şeffaf ve ayrıntılı bilgi vermediğini, Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) belirlediği kurallara uygun davranmadığını belirtti.** Normalde il, hatta ilçe bazında vaka ve ölüm sayılarının da verilmesi gerekirken, bakanlık buna yanaşmıyordu. Dahası, "yoğun bakım" yerine "ağır hasta", "vaka" yerine "hasta" ibarelerini geçirecek, gerçek rakamları gizlemenin yeni yollarını bulmuştu.

Hükümet, salgın başlamadan önce "Bilim Kurulu" oluşturmakla övünmesine rağmen, Bilim Kurulu'nu bir "danışma kurulu" derekesine düşürdü. Üstelik bu kurulda mutlaka yer alması gereken TTB'yi dışladı. TTB'nin sağlık bakanı ile görüşme istemi bile aylar sonra gerçekleşti. Bu görüşme sonrasında da değişen bir şey olmadı.

Salgının ilk günlerinde TTB Başkanı'nın "İstanbul'da patlama yaşanıyor" sözü, bir sağlık çalışanının koronavirüs vakalarının açıklanan çok üzerinde olduğunu belirtmesi, TTB'ye dönük baskıları beraberinde getirmişti. Bu **baskılar üzerine TTB daha temkinli davrandı. Buna karşın yöneticileri,**

Baro'nun ardından Yeni hedef TTB

üyeleri hakkında soruşturmalar açıldı, görevden uzaklaştırma vb. yöntemlerle baskılar arttırıldı. Bu süre içinde doktorlar dahil onlarca sağlık çalışanı koronavirüsten dolayı can verdi. (16 Eylül'de bu sayının 90'a ulaştığı, vakaların yüzde 10'unu sağlık çalışanlarının oluşturduğu belirtilmiştir.)

Diğer ülkelerle kıyaslandığında sağlık çalışanlarının ölüm oranı Türkiye'de çok yüksektir. Ayrıca çalışma koşulları çok ağırdır. Gerekli malzemeler (en basitinden maske, siperlik bile) yeterli değildir. Cumhurbaşkanı ve korumaları dahil tüm saray çalışanlarına, milletvekillerine, hergün korona testi yapılırken, sağlık çalışanlarına yapılan test oranı yüzde 30 civarındadır. Üstelik koronavirüsten dolayı çalışamaz hale geldiklerinde ücretleri kesiliyor; öldüklerinde ise, tazminat bile alamıyorlar. Çünkü hükümet, koronavirüsü "meslek hastalığı"ndan saymıyor! Koronavirüse yakalanan sağlık çalışanlarına, hastalığı atlatıp atlatmadıkları kesinleşmeden (yeniden test yapılmadığı için) en geç 14 gün sonra işbaşı yaptırılıyor.

Bütün bunlar yetmezmiş gibi, hasta yakınlarının saldırılarına maruz kalıyorlar. Pandemi döneminde bile bu saldırılar durmadı, aksine son günlerde daha da arttı. **Sağlık sisteminin bozukluğundan en çok etkilenen doktorlar ve sağlık çalışanları olduğu halde, yaşananlardan onlar sorumlu tutuluyor. Devlet, sağlık çalışanlarıyla hastaları karşı karşıya getiriyor.** Bu koşullar altında çalışmaktan bunalan sağlıkçılarda intiharlar artmaya başladı. Ya da çareyi istifa etmekte, yurtdışına gitmekte bulanlar arttı.

Atanmayı bekleyen yığınlarca sağlık personeli var. Ayrıca KHK ile haksız yere atılan sağlık çalışanları işe geri dönmeyi bekliyor. **Sağlık ordusu bunlarla takviye edilebilecekken, varolanlar ölümüne çalıştırılıyor. Devlet daha az ücret ödemek için, sağlıkçılara uzun saatler ve ağır koşullarda çalışmayı dayatıyor.** Ölümünün, intiharlarının artmasına rağmen, atama yapmıyor. Bunu yapmadığı gibi, Suriye sınırında bulunan il ve ilçelerden birçok doktorun Suriye'ye gönderildiği ortaya çıktı.

TTB, bütün bu gelişmeler üzerine 14 Eylül'de "Yönetemiyorsunuz, Tükeniyoruz" sloganıyla eylemlere başlayacağını duyurdu. AKP-MHP blokunun saldırısı da bu karar üzerine oldu. Hükümet, sadece salgını değil, ülkeyi de yönetemiyordu aslında. Ve halk, sadece salgından değil, açlık ve işsizlikten gün gün tükeniyordu.

TTB'nin bu gerçekleri hatırlatması ve bulunduğu her yerde eylemlerle duyurması, onları çileden çıkardı. Tehditle de kalmayıp eylemleri engellemeye çalıştılar. Buna rağmen pek çok yerde doktorlar ve

sağlık çalışanları koronavirüsten ölen arkadaşlarını anmak için saygı duruşunda bulundular. Yakalarına siyah kurdele takarak salgında izlenen politikaları ve kendilerine yapılan haksızlıkları protesto ettiler.

TTB değil MHP kapatılsın!

MHP'nin tehdidi karşısında TTB'nin geri adım atmaması önemlidir. TTB bu saldırı karşısında yaptığı açıklamada; "salgına karşı bilgilendirme ve uyarı, yasal ve etik yükümlülüğümüzdür" dedikten sonra; "bu yükümlülüğü dün olduğu gibi, bugün ve yarın da yerine getireceğiz" diyerek, tavrını ortaya koymuştur. **Sadece sözlü tepkiyle yetinmeyip engellere rağmen eylemlerini sürdürmesi, iyi bir yanıt olmuştur.**

Bu gerici-faşist saldırılar karşısında direnmekten başka çare yoktur. Dahası, savunmadan çıkıp saldırıya geçmek gerekir. TTB'ye yapılan saldırıya karşı gelişen refleks umut vericidir. İnternet üzerinden başlatılan "MHP Kapatılsın" çağrısının büyük bir destek alması, kitlelerin artan saldırganlığa karşı duyduğu tepkiyi göstermektedir. Bu çağrı, eylemli bir kampanyaya dönüşmeli ve artık faşizme karşı militan bir mücadele hattı izlenmelidir.

Barolar üzerinde oynanan oyunlarda bir kez daha görüldü ki, faşizm kendi dışında herkese düşmandır. Kendisine biat etmeyen her kişi ve kurumu yok etmek istemektedir. **Saldırıya uğrayan kurumun direnmesi yetmez; sıranın kendisine gelmesini beklemeden herkes ayağa kalkmalıdır!** Aksi tutum, birer birer avlanmak, faşizme kolay lokma olmak demektir.

TTB, bugüne dek yaptıklarını savunmakla yetinmemeli; halka gerçekleri açıklamada daha cesur, haklarını savunmada daha kararlı davranmalıdır. **Faşizme karşı olan tüm kurumlar da, destek ve dayanışma ile yetinmemeli; sorunu kendi davası olarak görmelidir.** Daha önemlisi, faşizme karşı hep birlikte savunmadan çıkıp saldırıya geçilmelidir. "MHP kapatılsın" sloganıyla iyi bir başlangıç yapılmıştır. Arkasını mutlaka getirmek gerekir.

Koronavirüs “işçi hastalığı” haline geldi DİRENİŞ ve DAYANIŞMA YAŞATIR!

Koronavirüs salgını ilk dönemden daha fazla yayılmaya başladı. Buna karşın neredeyse hiç bir önlem alınmıyor. Özellikle işçi ve emekçilerin yaşam ve çalışma koşulları, adeta salgına davetiye çıkarıyor. Böyle olunca koronavirüsten yaşamını yitiren işçi ve emekçilerin sayısı da hızla artıyor.

Daha açık ifadeyle, koronavirüs asıl olarak işçi ve emekçileri vuruyor. Salgın arttıkça bu gerçek net bir biçimde görülmeye başladı. İlk dönemlerdeki “koronavirüs zengin-fakir ayırt etmiyor” demagojisi artık tutmuyor. **Giderek artan sayıda kişi ve kurum, salgının sınıfsal yönünü vurguluyorlar. Hatta “koronavirüs işçi hastalığı haline geldi” tespitinde bulunuyorlar.** Çünkü her şey ayan-beyan ortada...

Öyle ki, **sağlık çalışanları hastanelerde “VIP hasta” dönemi başladığını söylüyor.** “Çok önemli kişi” anlamına gelen VIP uygulaması, hastanelerde de başlamış. Zengin hastalar geldiği zaman diğer hastaları bırakıp onlara bakmaları isteniyor. Son olarak Ankara Sağlık Müdürü’nün fiyasyon ekiplerine “VIP hastalar var, onlara öncelik tanıyacaksınız” diyerek, ekibi bu hastalara yönlendirdiği ortaya çıktı. Keza cumhurbaşkanı başta olmak üzere saray çalışanlarına, milletvekillerine her gün test yapılırken, işçi ve emekçiler korona şüphesiyle hastaneye kaldırıldığında bile test yapılmadığını biliyoruz.

Salgın yayıldıkça sınıfsal ayrımlar daha da derinleşiyor ve artık saklanamaz boyutlara ulaşıyor.

İşçiler ölümüne çalıştırılıyor

İşçi ve emekçilerin çalıştıkları her yerde, (fabrika, şantiye, tarla) salgına karşı ya hiç önlem alınmıyor, ya da son derece göstermelik önlemlerle yasak savılıyor. Örneğin birçok işyerinde maske bile verilmiyor. Dağıtılan maskeler ise, hem yeterli koruma sağlamıyor, hem de günlerce aynı maskeyi kullanmak zorunda kalabiliyorlar. “Fiziki mesafe” ise, hak getire!.. Ne servislerde, ne de çalışma ortamında-yemekhanelerde bu kurula uygun bir düzenleme var.

Bu koşullarda salgının işçiler arasında yayılması kadar doğal ne olabilir? DISK’in yaptığı açıklamaya göre **faal işçilerin salgına yakalanma oranı, 3,2 kat daha fazla. Üstelik korona belirtileri gösteren işçilere test yapılmıyor, hastaneye sevk edilmiyor, en fazla evlerine gönderiliyorlar. Hem de toplu taşıma araçlarıyla...** Bu araçları kullanan herkese bulaştırma riskine aldırılmadan... Çünkü fabrikalarda ambulans bile bulunmuyor.

Dahası, korona teşhisi koyulan işçiler, en geç 14 gün sonra yeniden işbaşı yapıyorlar. Hastalığın bitip bitmediğine dair yeni bir test yapılmadığı halde...

Böyle olunca işçiler arasında salgın yayılmakla kalmıyor, giderek artan oranda ölümler başgösteriyor. Örneğin Manisa’da bulunan Vestel fabrikasında

Bu süre boyunca işçi ve emekçiler hak gasplarına uğramış, daha ağır çalışma koşullarına zorlanmış ve ölümler artmışsa, bunun en önemli nedeni sendikal anlamda bile örgütsüz oluşudur. Hükümetin ve patronların artan baskı ve sömürüsüne karşı ciddi bir direnişin sergilenmemiş olmasındandır.

TTB (Türk Tabipler Birliği) bin civarında işçiye pozitif tanı konulduğunu açıkladı. İşçilerin söylediğine göre, yedi işçi yaşamını yitirdi. Burada da hiçbir önlem alınmadığı, işçilerin evlerine gönderildiği biliniyor.

Ama bilinmeyen pek çok şey de var. **Patronlar ve devlet, kaç işçinin koronavirüse yakalandığını, kaçının yaşamını yitirdiğini adeta sır gibi saklıyor.** Zenginlerin testleri bile haber olurken, yoksulların ölümü “haber değeri” taşıyor, bilinçli olarak örtbas ediliyor. Kayıtlara “doğal ölüm” olarak geçiriliyor.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi İSİG, salgın sonucunda ölenlerin kimliklerine ulaşamadıklarını; mesai arkadaşlarından-ailelerinden, tabipler odasından ve yerel basından öğrenebildikleri kadarıyla tespit edebildiklerini açıkladı. Sınırlı kaynaklarına rağmen Ağustos 2020 tarihine kadar en az 224 işçinin çalışırken koronavirüsten dolayı hayatını kaybettiğini belirttiler. Ki bu rakamlara işçi aileleri ve emekliler dahil değil!

Bu tablo karşısında “her ay birden fazla SOMA oluyor” demeleri, gelinen durumu çarpıcı bir şekilde ifade ediyor. “Soma’da 301 işçi ölmüştü, şu anda sürekli bir Soma oluyor. Sadece koronavirüs nedeniyle ayda bir ya da birden fazla Soma oluyor.”

Fabrikalar hapisane, işçiler mahkum

Salgın sonrası fabrikaların durumunu bir işçi böyle tanımlıyor: “Fabrikalar hapisane, işçiler kelepçelenmiş mahkum gibi...”

İlk olarak şantiyelerde başlayan, sonra Dardanel’le devam eden ve geniş kesimlerin haberdar olduğu “kapalı devre çalışma sistemi” işçileri köle gibi çalışmaya zorluyor. Hatırlanacaktır; Çanakkale Dardanel fabrikasında işçilerde koronavirüs salgını artınca, 27 Temmuz-9 Ağustos tarihleri arasında, fabrikadan dışarı çıkması yasaklanmıştı. Hatta akşam da “belirlenen yurtlarda” kalmaya zorlanmışlardı. Sözde “zorunlu karantina”, gerçekte ise “zorla çalıştırma kampı” hayata geçirildi.

Bu uygulamanın Dardanel’le sınırlı olmadığı; artık her işyerinin bir Dardanel haline geldiği, sendikalar tarafından da ifade ediliyor. “Kapalı devre çalışma sistemi” bunun en bariz biçimi. Üstelik bu sisteme işçilerin önemli bir kısmının rızası alınmadan geçiliyor. “Rızası alınan”ların da hangi koşullarda buna katlandığını bilmek zor değil. **Korona hastası işçileri fabrikada tutmak da, diğer işçileri virüs taşıyan arkadaşlarıyla aynı ortamda çalışmaya zorlamak da, en temel insan haklarına aykırı.**

Ama temel hak ve özgürlüklere aykırılık bununla sınırlı değil! Bazı fabrikalarda güya “fiziksel mesafe”yi korumak için işçilere çip takıldığı, ona göre kaç metre mesafede olduğunun ölçüldüğü söyleniyor. **Önem adına yapılan, tamamen işçiler üzerinde gözetim ve denetimi arttıran uygulamalardır. İşçilerin birbirleriyle iletişim kurmasını ve örgütlenmesini engellemektir.** Zaten ölümler en fazla sendikasız işyerlerinde görülmektedir. Salgın sonrası iş cinayetlerinde de büyük bir artış yaşanıyor.

İSİG’in son raporunda, salgın sonrası işçiler arasında ölüm nedenleri şöyle sıralanıyor: Covid-19, trafik/servis kazası, ezilme/göçük, yüksekten düşme, elektrik çarpması, kalp krizi, zehirlenme/boğulma ve şiddet... 2020 yılının ilk 8 ayında yitirilen işçi sayısının 1306 kişiye yükseldiği belirtiliyor. **Salgın öncesi günde ortalama 5 işçi, iş cinayetlerinde yaşamını yitiriyordu. Salgın sonrası ise, bu sayı günde ortalama 7-8 işçiyi buluyor.** Çünkü salgınla birlikte çalışma koşulları daha da ağırlaştı. İşçiler düşük ücretle uzun saatler çalışmaya zorlanıyor. Zorunlu mesailer, rutin hale gelmiş durumda.

Kısacası salgın sonrası işçi ve emekçilere karşı işlenen suçlar, hak gaspları arttı. Bunlardan biri de “Kısa Çalışma Ödeneği” adı altında günde 38 TL’ye mahkum edilmesidir. **Patronların isteği doğrultusunda sürekli uzatılan bu uygulamaya göre çalışanlar, 2020 yılında sadece Ocak ve Şubat aylarında tam maaş alabilmiş olacaklar.** Üstelik sigorta primi de yatırılmadığı için kıdem hakları gaspedilecek.

Patronlar pandemiye fırsata dönüştürdü

Pandemi, patronlar açısından fırsata dönüştürülen bir dönem oldu. Hükümet de patronların isteği doğrultusunda kararlar aldı, yasalar çıkardı. “Kapalı devre çalışma sistemi”nden, “kısa çalışma ödeneği”ne kadar tüm uygulamalar, patronların işine yaradı, karlarına kar katmalarına olanak sağladı.

Fabrikalar bu dönemde ihracat rekoru kırmaya başladılar. İşçi ölümleriyle adını duyuran Vestel’in bu dönemde karını yüzde 17 arttırdığı belirtiliyor. Keza Dardanel Genel Müdürü, ihracatlarının üç kart arttığını açıkladı. **İşbirlikçi tekelci**

burjuvazinin en büyüklerinden olan Sabancı Holding ise, bu yılın ilk altı ayında net karını yüzde 15 oranında arttırdığını duyurdu. Karlarını en çok arttıran şirketleri ise, Ak Sigorta, Brisa, Enerjisa diye sıralanıyor.

Örneğin AK Sigorta'nın karı bir önceki döneme göre yüzde 50'nin üzerinde artmış durumda. Salgın koşullarında sigorta şirketleri daha fazla kar yaptılar. Çünkü bu şirketler primlerini olağan şekilde toplamaya devam ederken, trafikteki azalmayla birlikte kazaların da azalmasıyla daha az zarar karşıldılar. Keza salgın korkusuyla hastanelere gitmeme artınca, özel sağlık sigortası kullanıcıları aynı primleri ödedikleri halde daha az masraf yaptılar.

Otomotiv sektörüne hükümetin dolaylı-dolaysız yaptığı kolaylıklar, bu alandaki patronların karlarını arttırmasını sağladı. Sabancı Holding'e bağlı olan Brisa'nın karı da, geçen yıla oranla yaklaşık 6 kat arttı. Aynı şekilde EnerjiSa bir önceki döneme göre karını yüzde 50'nin üzerinde arttıran şirketler arasında. Enerjinin özelleştirilmesinden en fazla yararlanan Sabancı grubu, elektriğe yapılan zamlarla birlikte karını sürekli arttırıyor.

Bu üç örnek bile, işçiler ölümüne çalışırken, patronların nasıl devasa karlar kıldığını görmeye yeter. Her zaman olduğu gibi halkın yaşadığı acılar üzerinden servetlerini büyütüyorlar. Ve salgın dönemi bu gerçeği net bir biçimde gözler önüne seriyor...

Yaşamak da ölmek de sınıfsal

Salgının başladığı günden itibaren, salgına karşı mücadelenin sınıfsal olduğunu söyledik. **Egemenlerin "salgın küresel mücadele ulusal" demagojisine karşı, işçi ve emekçilerin yaşamlarının da ölümlerinin de sınıfsal olduğunu, hayatta kalabilmenin mücadeleyi yükseltmekten geçtiğini belirttik.**

Bu süre boyunca işçi ve emekçiler hak gasplarına uğramış, daha ağır çalışma koşullarına zorlanmış ve ölümler artmışsa, bunun en önemli nedeni sendikal anlamda bile örgütsüz oluşudur. Hükümetin ve patronların artan baskı ve sömürüne karşı ciddi bir direnişin sergilenmemiş olmasındandır. Bu konuda sendikaların da yetersiz kalması, teşhirin ötesine giden bir eylem çizgisi izlememiş olmalarıdır.

Buna rağmen kimi işyerlerinde direnişler oluyor. Son olarak Ermenek'te Seba Madencilik'e bağlı bir ocakta çalışan işçiler 7 aydır maaş alamadıklarını açıklayarak direnişe başladı. Patron ise "ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davranış" diyerek 35 madenciyi işten attı. **Güya salgın döneminde işten atmak yasaktı. Ama patronlar işi kitabına uydurup işçi atmaya sürdürüyor. Direnen işçileri "ahlaksızlık"la suçlayabiliyor. Ve bu şekilde tazminatsız işten atabiliyor.**

Bilindiği gibi Ermenek, Soma'dan sonra yaşanan madenci katliamı ile hafızalara kazınmıştı. Ancak madenciler halen haklarını alabilmiş değil. Ankara'ya yürümek istediklerinde yolları kesiliyor. Bir kez daha görülüyor ki, direnişler engelleri aşı aşı büyüyecektir.

İşçi ve emekçiler salgın döneminde daha da artan sömürü ve baskıya, hak gasplarına karşı ayağa kalkmak zorundadır. **En başta kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin yerine "ücretli izin" talebini yükseltmelidir.** Salgına karşı önlemlerin göstermelik olmaktan çıkması, hijyen, maske, mesafe gibi temel kuralların doğru bir şekilde uygulanması ve işçilere ücretsiz test yapılması istenmelidir. Koronavirüs belirtisi gösteren işçilerin hemen hastaneye gönderilmesi, tam olarak iyileşmeden işe başlamaması sağlanmalıdır. **İşçilerin hayatının tehlikeye atan uygulamalar karşısında "işten kaçınma hakkı"nı kullanmalıdır.**

Direnme bir haktır! Salgın koşullarında bu hak, aynı zamanda yaşam hakkıdır. Ama unutulmaması gereken tek şey, yaşam hakkımızın mücadeleye gücümüz kadar olduğudur.

Cargill direnişine ziyaret gerçekleştirildi

Tüm Çalışanlar İçin Sağlık Platformu, direnişlerini Ataşehir'deki Cargill Genel Merkezi önünde sürdüren işçileri, 9 Eylül günü ziyaret etti. Sendikalaştıkları için işten atılan Cargill işçilerini direnişlerinin 876. gününde ziyaret eden Platform bileşenleri, direniş yerine "Cargill işçisi kazanacak! Yaşasın sınıf dayanışması" pankartıyla giriş yaptılar. "Cargill işçisi yalnız değildir", "Yaşasın sınıf dayanışması" sloganlarını atan Platform bileşenlerini işçiler de slogan ve alkışlarla karşıladı.

Direnişteki işçiler adına yapılan konuşmada direnişin nedenleri ve 876 gün boyunca yaşananlar anlatıldı. Sendikalı olarak işe geri dönmek istediklerini söyleyen işçi, tazminatlarının verilmiş olmasının her şeyin bittiği anlamına gelmediğini, örgütlü olarak ve kazanarak fabrikaya gireceklerini belirtti. Platform adına yapılan konuşmada ise Cargill direnişinin önemine vurgu yapıldı, Covid-19 salgınından kaynaklanan işçi ölümlerine değinildi ve bu dönemde yapılan direnişlerin işçilere çok şey kazandırdığı söylendi. Konuşmaların ve sloganların ardından işçilerle sohbet edildi. Sohbette yapılan her direnişin işçi sınıfına çok şey öğrettiği ve kapitalist sistemin her koşulda işçileri sömürmek adına her fırsattan yararlandığı, bu süreçte yaşananların ancak örgütlü bir güce olan ihtiyacı gösterdiği söylendi. İşçiler ise Cargill'in Türkiye yöneticilerinin direnişi karalamak için Plaza çalışanlarına bildiri dağıttığını, buna da karşılık vereceklerini ve direnişi karalamaya güçlerinin yetmeyeceğini söylediler. Ziyaret "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Cargill işçisi yalnız değildir" sloganlarıyla sonlandırıldı.

Cargill işçileri eylemlerini her Pazartesi, Cargill'in tedarikçisi olduğu firmalar önünde sürdürüyorlar. Her hafta Cargill'in alıcısı olan büyük firmalar önünde yapılan eylemlerle direnişin nedenleri kamuoyuna açıklanıyor. İki hafta önce Coca Cola önünde yapılan açıklamaya Tüm Çalışanlar İçin Sağlık Platformu da destek verdi.

Sakarya'da mevsimlik işçilere saldırı

Mardin'in Mazıdağı ilçesinden Sakarya'ya fındık toplamaya giden mevsimlik işçiler, ırkçı saldırıya maruz kaldılar. Olaydan hemen sonra, köyden ayrılarak memleketlerine gitmek üzere yola çıktılar.

Yaşları 25 ile 14 arasında değişen ve çoğu akraba olan işçilere "çavuş"luk yapan Kasım Demir, dört gündür çalıştıkları tarlanın sahiplerinin ilk günden itibaren kendilerine kötü davrandığını, 5 Eylül günü de doğrudan saldırdıklarını anlattı. Bu sırada küçük kızının ve kadınların da darp edildiğini, tesadüfen Mardinli işçilere ait bir münibüs oradan geçtiği için saldırıdan kurtulabildiklerini söyledi. Saldırı sırasında jandarmayı arayacaklarını söylediklerinde, "Burası Sakarya, burası da bizim, jandarma da bizim" diye cevap verdiklerini belirtti.

Kürt işçiler Karadeniz'in çeşitli kentlerinde mevsimlik olarak çalışmaya gittiklerinde çok sık biçimde bu tür olaylarla karşı karşıya kalıyorlar. İrkçi-faşist tarla sahipleri, Kürt mevsimlik işçileri hem çok kötü koşullarda barınmaya, çalışmaya zorluyor, hem de sürekli hakaret ve baskı altında tutuyorlar. Karadeniz kentlerinde, Kürt işçilere dönük bu tutum, AKP yönetimi tarafından da teşvik ediliyor. Olay bu kadar belirgin, görüntüler böylesine çarpıcıyken, tarla sahibinin "jandarma da bizim" demesi; ya da AKP Genel Başkan Yardımcısı ve Sakarya Milletvekili Ali İhsan Yavuz'un, "Sakarya'da böyle bir olay hiçbir zaman yaşanmadı" demesi, ırkçılığın devlet politikası olduğunu göstermeye yetiyor.

Kucağında çocuğu olan kadınların, küçük çocukların açıkça dövüldüğü bu görüntüler, mevsimlik işçilerin sadece ekonomik baskı ve sömürü değil, ırkçı saldırılara da maruz kaldığını ortaya koyuyor. Devletin sıcak tuttuğu linç atmosferi, halkları birbirine düşman kılmayı hedefliyor.

Eğitim “uzakta” olunca...

Öğrenciler, koronavirüsün en büyük darbesini alan kesimlerden birisi. Salgın başladığı andan itibaren, eğitim öncelikli bir konu olmaktan çıktı, öğrencilerin sorunları gözlerden uzaklaştı.

Salgın sürecini yönetmeyi başaramayan devlet için, eğitim konusunun da fiyaskoyla sonuçlanması şaşırtıcı

değildi. “Uzaktan eğitim” denilen bir yöntem ile, baştansavma bir “çözüm” üretildi. Tıpkı “okullar olmasa maarifi ne güzel yönetirdim” diyen Osmanlı Maarif Müdürü gibi, okulların olmadığı bir eğitim süreci başlatıldı.

Geçtiğimiz eğitim yılının ikinci döneminde okullar tamamen kapatılmış, EBA’dan verilen dersler ise dinci-gerici, hatta şeriatçı ve nitelsiz bir içerikle doldurulmuştu. Bu eğitim yılında ise, okulların açılıp açılmayacağı, açılan okullarda nasıl bir sistem kurulacağı, EBA’nın nasıl işleyeceği gibi konular tam bir kaosa dönüştü. Aylar boyunca planlı ve sistemli bir hazırlıkla sorunsuz bir biçimde okulların açılması mümkün iken, Eylül ayı geldiğinde nereye el atsan elinde kalan bir tablo çıktı ortaya.

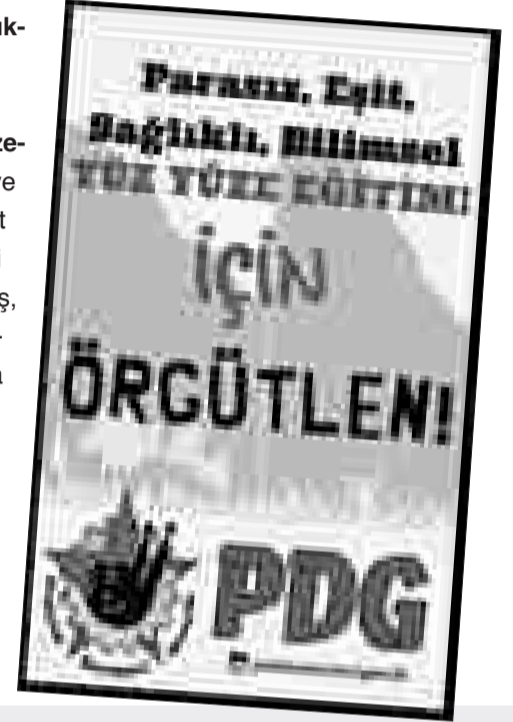
Millî Eğitim Bakanlığı’nın ilk hedefi, özel okulların velilerden paralarını tahsil etmesiydi. Bu nedenle Ağustos ayında okulların açılacağı duyuruldu, veliler ödemeleri yapsın, sonra nasıl olsa okullar yeniden kapatılacaktı. Ancak hem salgın çok hızlı yayılıyordu, hem de zaten ekonomik bir çıkmazın içinde boğulmakta olan aileler, hemen kapanacak okullara çuvalla para ödemek istemiyordu. Tepkiler yükselince geri adım atmak zorunda kaldılar.

Daha ilk günden EBA çöktü; Millî Eğitim Bakanı, sorunu çözmesi gereken bir devlet yetkilisi değil de bir pazarlamacı gibi “talep çok oldu, ne güzel” anlamına

gelecek sözler söyledi. Demek ki, zaten öğrencilerin önemli bir kısmını gözden çıkarmışlar, EBA’nın fazla kullanılmayacağını düşünmüşlerdi. Bu arada EBA’da yine gerici ve nitelsiz eğitim örnekleriyle ilk günden kendisini ortaya koydu. Derste “cinler” anlatıldı mesela.

Uzaktan eğitim hem öğretmen, hem öğrenci, hem de veli açısından devasa sorunlarla birlikte başlamış durumda. Bu sorunları Eğitim-Sen, 4 Eylül günü hazırladığı bir raporla, ayrıntılı olarak ortaya koydu. Sorunların en büyüğü ise, uzaktan eğitim adı verilen sistemin, çocuklarda öğrenme sürecini yokermesidir. **Okulda eğitim, yetersiz olduğu koşulda bile çocukların sosyal becerileri, arkadaş ilişkileri, fiziksel ve zihinsel gelişimleri, zeka kullanımları üzerinde olumlu etkiye bulunur.** Eve hapsedilmiş, arkadaş ilişkisi en alt düzeye indirilmiş, öğrenme süreci neredeyse tamamen dondurulmuş, ekranlara mahkum edilmiş çocuklar, geleceğin “kayıp kuşağı” olma tehlikesiyle karşı karşıyadırlar.

Bugün okullarda en önemli talep; sağlık açısından gereken önlemler alınmış, nitelikli, bilimsel, parasız ve yüzyüze eğitim koşullarının sağlanmasıdır.

Yeni eğitim dönemine girerken Geride bıraktıklarımız...

Bir eğitim dönemini daha eşit olmayan eğitim koşullarıyla, iktidarın dayattığı dinci-gerici ve nitelsiz eğitimlerle bitirmiş (!) olduk.

Bize her seferinde öğrenmemiz gerekeni değil, kendi düşüncelerini aşılama hedefine koyan iktidar, uzaktan eğitimde de hız kesmeden bu politikalarını sürdürdü. Örgün eğitimin yetersizliğinden bahseden biz gençleri, öğrencileri, örgün eğitimden daha da nitelsizleştirilen, daha da gericileştirilen “uzaktan eğitim” sistemine mahkum bıraktılar. Ve bu politika ile öğrencilerin, velilerin akıyla dalga geçtiler. Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, öğrencilere “uzaktan eğitim”in ne kadar iyi ve toz pembe olduğunu anlatmaya, kanıtlamaya çalışsa da, her seferinde kendi eliyle ortaya koyduğu şeylerle kendi bacağına defalarca sıkılmış oldu.

Bunları örneklendirecek olursak:

Ders aralarında “tenefüs” kısmına ilahi dinletilerinin konulması, buna tepkiler birden yükselince spor çalışmaları konulması,

İlkokul, ortaokul öğrencilerine animasyonla idam sahnelerinin izletilmesi,

YKS’ye girecek olan öğrencilerin derslerinin iptal edilmesi,

bu liste uzar gider. Üstelik koronavirüs günlerinde yaklaşık 4 milyon öğrenci, evinde internet olmadığı için uzaktan eğitime katılamadı. Bu rakama mevsimlik işçi

olarak aileleri ile birlikte çalışmak zorunda kalan çocuklar dahil değil.

Bir de Ziya Selçuk’un kendi mülkiyetindeki özel okulların pandemik süreçte öğrencilerine verdiği eğitime bakalım; 5-8 kişilik sınıflarda hız kesmeden devam eden örgün eğitim, sınava hazırlık, okuma-yazma destek dersleri ve daha da uzatabileceğimiz bir liste halini alıyor. Eğitimdeki eşitsizliği daha baştan kendisi yaratan Ziya Selçuk, kendi özel okullarında ücretleri geciktiren bir çok öğrenciyi bu süreçte mağdur etti.

Şimdi de asıl yükün öğretmen maaşları olduğunu söylüyor; oysa eğitimdeki asıl yük sayamayacağı kadar özel okulların olmasıdır. Eğitimin her kademesinin ücretli hale getirilmesidir. Gericici eğitim sistemi ile gençlerin bilinçlerinin karartılmasıdır. Eğitimdeki asıl felaket ve asıl yük, atanamayan öğretmenler, intihara sürüklenen üniversite mezunlarıdır.

Biz gençler, bunların bilincinde olarak yeni eğitim dönemine giriş yapıyoruz. Önümüzdeki yeni eğitim-öğretim yılında da bu eksiklikleri gözönünde bulundurarak, eksikliği, nitelsizliği, eşitsizliği yaratanlara karşı örgütlülüğümüz ile cevabımızı vereceğiz.

Yeni öğretim yılında Proleter Devrimci Gençlik, seni mücadeleye çağırıyor.

Yaşasın eşit, bilimsel, parasız, nitelikli ve anadilde eğitim mücadelemiz!

Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz!

6 Eylül 2020

PDG’li bir öğrenci

Öğrenci hastalanırsa sorumluluk veliye yıkılacak

Okulların açılması tartışması yürütülürken, MEB'in (Milli Eğitim Bakanlığı) sorunları üstüste binmeye devam ediyor. Bir taraftan, okulun temizliği konusundaki bütün yük velilere yüklenirken, diğer taraftan öğrencinin hastalanması durumunda da sorumluluk velilere yıkıldı.

Defter, kalem, çamaşır suyu, kolonya...

Milli Eğitim Bakanı diyor ki, "okullar eğitime hazır", "virüse karşı hazırlıkta" Zaten hükümete herhangi bir konuda soru sorulduğunda cevap belli: "Devletimiz her şeyi düşünmüş ve hazırlık yapmıştır!" Oysa okulların hali tam bir sorunlar yumağı.

21 Eylül günü anasınıflarının ve birinci sınıfların açılacağına duyurulmasının ardından, okullar veliler için listeler hazırlamaya başladı. "Kayıtta istenen evraklar" listesinde, 12'li tuvalet kağıdı, 1 lt çamaşır suyu, 100'lük peçete, ıslak mendil gibi temizlik ürünleri yer aldı. Üstelik bu ürünler için marka da belirtilmişti. Kayıt yaptırmak isteyen, listeyi tamamlamak zorunda.

Bugüne kadar okulların badanasından sabununa kadar pek çok ihtiyacını velilere karşılayan MEB, şimdi salgın önlemleri kapsamında gerekli olan malzemeleri de velilere aldırıyor. Okullar için neredeyse hiç kaynak ayırmayan MEB'in bakanı Ziya Selçuk, bir de "en büyük yük öğretmenlerin maaşları" diyor. Okullara ödenek ayırmaları, öğretmen maaşlarını da velilere ödetsinler; MEB'i yönetmek ne kolay!!!

Taahhütname yoksa okul da yok

MEB okul müdürlüklerine, velilere imzalatılmak üzere bir de taahhütname göndermiş. Belgenin üzerinde salgın hastalıklara ilişkin "karşılıklı" sorumlulukların belirtildiği yazılı. Ancak belgede, sorumlulukların tümü velilere ve öğrencilere yüklenmiş, okula ve devlete yüklenen bir sorumluluk yok. Yani istenen taahhüt "karşılıklı" değil. Tersine, bakanlığı da, okul yönetimini de sorumluluktan kurtarmak üzere hazırlanmış bir belge bu. Maddelerine bakıldığında bu açıkça görülüyor zaten:

Veli, çeşitli salgın hastalık semptomları gösteren öğrencisini okula göndermeyecek; aile içinde salgın hastalık tanısı konan kişiler olduğunda okula bilgi verilecek ve öğrenci okula gönderilmeyecek; öğrencilerin okula bırakılması ya da alınması sırasında mesafe-maske kurallarına uyulacak; mümkünse her gün aynı veli öğrenciyi okula bırakacak ve alacak; ailenin yaşlıları öğrencileri okula bırakıp almayacak...

Buna benzer, velilerin ve öğrencilerin sorumluluklarının çerçevesini çizen maddeler alt alta sıralanıyor. Son olarak, "veli Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen önlemlere ve okul yönetiminin düzenlediği kurallara uymak zorundadır" maddesiyle de son nokta konuyor. Velinin bu taahhütnameyi imzalaması zorunlu hale getiriliyor ve imzalamadığı koşulda, çocuğunun okula alınmayacağı özellikle belirtiliyor.

Koronavirüs salgını boyunca devletin politikasının genel olarak "sorumluluğu kitlelere yıkmak" olduğunu biliyoruz. Devlet olarak alınması gereken önlemler alınmazken, tek tek insanlar "kurallara uymuyor" diye cezalarla karşı karşıya bırakıldı.

Şimdi aynı politika okullarda da uygulanıyor. **MEB, eğitimi sağlıklı biçimde sürdürebilmek için, çocukların güvenliğini, okulun hijyenini, öğretmenler için uygun koşulları yaratmak için ne yapıyor-yapacak belli değil.** Ama şimdiden, velilerin ve öğrencilerin önüne listeler konuyor; daha şimdiden, okullarda yaşanacak her tür olumsuzluk için aileler suçlanıyor.

Eğitim bir hak. Herkes için eşit, güvenli ve erişilebilir hale getirilmesi gereken bir hak. Koronavirüs salgını koşullarında, bu çok daha önemli hale gelmiş durumda.

Heybeliada Sanatoryumu DİYANET'E PEŞKEŞ ÇEKİLDİ

Türkiye'nin ilk pandemi hastanesi olarak bilinen ve yıllarca tüberkülozla savaşta kullanılan Heybeliada Sanatoryumu'nun Diyanet İşleri Bakanlığı'na verildiği ortaya çıktı.

1924 yılında kurulan ve 80 yıl hizmet veren sanatoryum, 2005 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından kapatılmıştı. 100 doktor, 250 personel ve 660 yatağı bulunan hastanenin akıbeti, o tarihten bu yana bilinmiyordu. CHP'li Umut Oran'ın başvurusuyla anlaşıldı ki, bu hastane 200 dönümlük araziyle birlikte "İslami Eğitim Merkezi" kurulması amacıyla Diyanet'e devredilmiş!

Koronavirüs salgını ile birlikte pandemi hastanelerinin önemi artmışken ve hastane sıkıntısı yaşanırken, Heybeliada'daki sanatoryumun Diyanet'e verilmesi büyük tepki çekti. Hatırlanacaktır; koronavirüs salgınının başladığı ilk aylarda, Yeşilköy Havalimanı'nın pistleri kırılarak pandemi hastanesinin inşasına başlanmıştı. Varolan hastaneleri kapatan, sanatoryumu Diyanet'e devreden AKP'nin, gerçekte salgınla mücadele etmek gibi bir sorunu olmadığı bir kez daha görüldü.

TTB, TMMOB, SES gibi meslek örgütleri ve sendikalar bu durumu protesto ettiler. Bu örgütlerin İstanbul şubeleri Heybeliada'da ortak basın açıklaması yapmak isteyince, polis engeliyle karşılaştılar. Açıklamanın sanatoryumun önünde yapılmasına izin verilmedi. Çevre örgütlerinin ve Adalar Belediye Başkanı'nın da destek verdiği basın açıklaması, ancak iskele önünde gerçekleşebildi. Açıklamada, sanatoryumun bir sağlık kuruluşu olarak yeniden açılması istendi. Bir "sağlık kompleksi" içinde "Tıp tarihi ve tüberküloz müzesi" kurularak tarihsel ve kültürel kimliğinin yaşatılması gerektiği belirtildi.

Sadece kitle örgütleri değil, halkın da büyük tepkisini çekmesi üzerine, Diyanet İşleri'nden bir açıklama geldi. Heybeliada'da bir pandemi hastanesinin planlaması halinde araziye Sağlık Bakanı'na yeniden devredeceklerini duyurdular. Elbette hükümetin böyle bir "planlama" yapmayacağını biliyorlardı, sadece tepkileri yatıştırmak için açıklama yapmışlardı.

Heybeliada Sanatoryumu kendi dalında bir okul niteliği taşıyor. "Sanatoryum bir sağlık kuruluşudur, sağlık ise en temel insani hak" diyen sağlık kurumları, bu sanatoryumun mutlaka korunması gerektiğini söylüyorlar. Ne var ki, halkın yaşadığı her felaketi bir fırsata çevirmede ustalaşan hükümet, pandemiyi de bir fırsat olarak görüp sağlık hakkı başta olmak üzere temel hak ve özgürlükleri tırpanlamaya devam ediyor.

Fakat "**herkese eşit, parasız sağlık**" talebinden vazgeçmemeliyiz. **Bu talep ilk olarak 1848 Ayaklanmaları'nda ifade edildi ve sosyalistlerin programlarında yer aldı. Ardından 1871 Mart'ında Paris Komünü kurulduğunda yaşama geçirilmeye çalışıldı. Ancak 1917 Ekim Devrimi ile birlikte ilk kez bir ülkede gerçekleşmiş oldu.** Günümüzde hala Küba'da parasız sağlık hizmeti sunuluyor.

Kısacası "herkese eşit ve parasız sağlık" talebi, en temel insani bir talep olduğu kadar, demokratik ve politik bir taleptir. Koronavirüs salgını ile birlikte yaşamın da ölümün de sınıfsal olduğu çok net biçimde görülmekte, daha geniş kesimler tarafından itiraf edilmektedir. En çok işçi ve emekçilerin öldüğü salgın koşullarında "herkese eşit, parasız sağlık" talebi, hayati bir talep olarak daha güçlü bir şekilde yükseltilmelidir.

Çocuk tecavüzcüsü

tarikatlarda koruma altında

Son haber Uşşaki tarikatından geldi. Tarikatın şeyhi, bir "müridi"nin 12 yaşındaki kızına dönük olarak sistematik biçimde cinsel taciz gerçekleştiriyordu.

Olay, küçük kızın durumu babasına anlatmasıyla ortaya çıktı. Kızın babası durumun üstüne gidince, **tarikata şeyhi büyük bir pişkinlikle babaya para teklif ediyor, hatta bütün ahlaksızlığıyla "belki de kızına piyango vurmuştur" diyebiliyor. Baba şeyhin vaatlerini kabul etmeyip şeyhi şikayet edince de şeyhin müritleri babayı öldüresiye dövüyorlar.** Tehdit, para, din istismarı, 21 yıldır babanın bu şeyhe müritlik yapmış olması... Tarikat bütün yöntemleri kullanıyor, babayı vazgeçirmek için. Bugüne kadar kimbilir kaç çocuğun canı yandı bu ahlaksız tarikat yuvasında; kimbilir kaç anne-baba şikayetçi olmaktan vazgeçirildi.

Ancak bu defa farklı gelişiyor durum. Şeyhin, kızın babası ile yaptığı telefon görüşmeleri de internete düşünce, Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığı "çocuğun zincirleme olarak cinsel istismarı" ve "çocuğu cinsel amaçlı olarak hürriyetinden yoksun bırakma" suçlamasıyla gözaltına almak ve 2 Eylül'de tutuklamak zorunda kaldı. Ancak hemen ardından, bu konuyla ilgili haberlere yayın yasağı getirildi. Olayın, tarikatın, şeyhin isimlerinin verilmesi yasaklandı.

Yine tarikat yine taciz-tecavüz

Tarikatların çocuk taciz ve tecavüzleriyle gündeme geldiği ilk olay değil bu. Daha önce de pek çok tarikatın ismi çocuklara dönük taciz-tecavüz ve bu durumu örtbas etme haberleriyle gündeme gelmişti.

Mesela Aralık 2019'da, Denizli'nin Çivril ilçesinde, **Süleymancılar tarikatına ait Kervansaray Erkek Öğrenci Yurdu'nda** 12 yaşındaki bir çocuğa belletmen tarafından defalarca tecavüz edildiği, okul müdürünün de durumu örtbas etmeye çalıştığı ortaya çıkmıştı.

Karaman'da Ensar Vakfı ve Karaman Anadolu İmam Hatip Lisesi Mezunları Derneği'ne (KAİMDER) ait evlerde kalan 45 çocuğun, 2012-2015 yılları arasında sistemli cinsel istismara ve tecavüze maruz kaldığı ortaya çıkmıştı. Çocukların tecavüze uğradığı hastane raporlarıyla da belgelenince mahkeme açmak zorunda kaldılar. Olay bir öğretmenin üzerine yıkıldı ve Ensar Vakfı aklanmaya çalışıldı.

Adıyaman Gerger'de İmam Hatip Lisesi'nde okuyan öğrencilerin 2012-2016 yılları arasında yaşadığı taciz ve istismar, ilk andan itibaren görmezden gelindi. Öğrencilerin ilçe Milli Eğitim Müdürü'ne kadar çıkıp şikayet etmelerine rağmen, tacizciler hakkında hiçbir işlem yapılmadı, tersine "İmam Hatip Lisesi'nin adı kirlenir" diye çocuklar susmaya zorlandı, tehdit edildi.

Konya'da Faruki tarikatının şeyhi, aralarında çocukların da olduğu 7 erkeğe cinsel istismarda bulunduğu için, 2018 yılında tutuklandı.

Bursada Badeci Şeyh, sayısız kadın ve erkeğe, çocuk ve yetişkine cinsel istismar suçuyla tutuklandı.

Bunları alt alta sıralamak bir gerçeği daha net görmeyi sağlıyor: Ne kadar örtbas edilmeye çalışılsa da, tarikatlar cinsel istismar, taciz, tecavüz vakaları ile birlikte varoluyor.

Tarikat-devlet ilişkisi gizlenmiyor

Tarikat ne kadar büyük ve etkiliyse, çocuk taciz

ve tecavüzleri de o kadar sistematik hale geliyor. Üstelik bunların önemli bir kısmı, ailelerin bilgisi ve onayı ile gerçekleşiyor. Dini duyguların istismarı öylesine güçlü ki, tarikatın yaptığı-söylediği her şey kutsal kabul ediliyor. Zaten tarikat şeyhleri de buna güveniyorlar. Bunun yetmediği yerde de, müritlerin saldırıları, tehditleri, şantajları başlıyor. O da olmazsa, devletin gücü devreye giriyor. **Olayın örtbas edilmesi konusunda devlet olanakları da kullanılıyor.** Tıpkı bu olayda olduğu gibi, yayın yasağı çıkarmak ilk akla gelen. Keza davaların sonuçlanmaması, hafif cezalarla-çabuk tahliyelerle tecavüzçülerin adeta ödüllendirilmesi de yaygın görülen durumlar.

Ancak tarikatların tüm baskısına ve arkalarındaki devlet desteğine rağmen **bazı aileler çocuklarına sahip çıkmakta kararlı davranıyor. Ya da kendi içlerindeki çelişkiler keskinleşiyor, birbirlerinin ayağını kaydırmak için bu gerçekler ifşa ediliyor.** Böylece tarikatlardaki ahlaksızlık, bir biçimde haber oluyor.

Bu durum teşhir olduğunda, devletin tarikatlarla ilişkileri de net bir biçimde görülüyor.

Mesela **Ensar Vakfı, AKP'nin "resmi devlet vakfı" olarak hareket ediyor.** Özellikle AKP'nin FETÖ ile ilişkilerinin ters düşmeye başlamasından itibaren,

AKP için Ensar'ın önemi daha da arttı. Ensar Vakfı'nın her kademesinde AKP'li isimler, özellikle de Erdoğan ailesinin en yakınları yer alıyor. Ve Erdoğan bu vakıf aracılığıyla örgütlenmesini büyütüyor; devlet kademeleri için kadro yetiştiriyor.

Uşşaki tarikatı şeyhi, açıkça "devletin kontrol mekanizmalarında olalım" diyor ve İslam devleti kurulması için uğraşacağını belirtiyor.

Menzil, Nakşibendi, Süleymancılar vb. hemen her tarikat, çeşitli bakanlıklarda önemli konumlarda kadrolar yerleştirmiş durumda.

Devlet ile tarikatların ilişkisi bu kadar net olunca, tecavüzçü şeyhler, vakıf müdürleri, imam hatip öğretmenleri aklanıyor; davaları örtbas ediliyor.

Tam da bu nedenle **çocuk tecavüzlerine karşı mücadele, tarikatlara karşı mücadeleden bağımsız değil.** Tarikatların kapatılması talebiyle mücadeleyi yükseltmek, sadece dinin kullanılması yönüyle değil, her tür ahlaksızlığın, çocuklara yönelik cinsel saldırıların durdurulması yönüyle de önem kazanıyor.

Helikopterden atılan köylüler

Van'da gözaltına alınan Osman Şiban ve Servet Turgut'un helikopterden atıldığı ortaya çıktı.

11 Eylül günü tarlada çalışırken askerler tarafından tartaklanarak helikoptere bindirilen iki köylü, 13 Eylül günü yine askerler tarafından hastaneye getirildiler. Yoğun bakıma alınan iki köylüden biri hafıza kaybı yaşıyordu, diğerinin durumu ise daha ağırdı. İki köylünün helikopterden atıldığı, hastane raporlarıyla da kanıtlandı. Yoğun bakımdaki Servet Turgut, yaşam mücadelesini kaybetti.

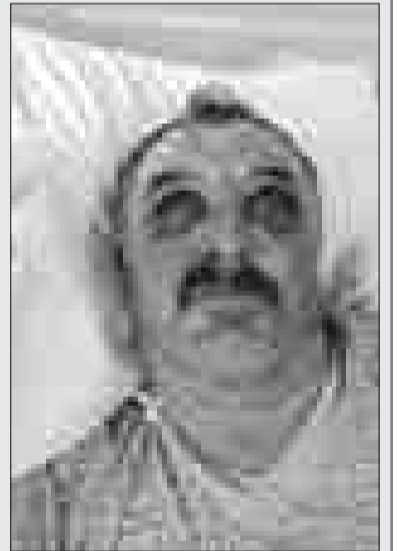
Osman Şiban, 13 Eylül günü askerler tarafından bir özel hastaneye götürülmüştü. Burada hazırlanan raporda, Şiban'ın gözlerindeki morluk, baş bölgesinde travmaya bağlı şişlik olduğu, kanlı kusma yaşadığı gibi ifadeler yer alıyordu. Hastanedeki görevliler, Şiban'ın yoğun bakıma ihtiyacı olduğunu belirtince, askerler bu defa Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne getirdiler. Burada **beyin cerrahi servisinde Osman Şiban için düzenlenen Hasta Epikriz Raporu'nda "Hasta olay günü acil uzmanınca helikopterden düşme sonrası yaralanma sonrası acile getirildiği belirtilerek yerinde konsültasyon istenmiştir" deniliyordu.**

'80 askeri faşist cuntasının ardından, bütün ülke bir işkencehaneye çevrilmişti. En ağır işkenceler pervasızca yapıldı, insanlar sakatlandı, öldürüldü, katledildi, kaybedildi. Bugün daha hala analar çocuklarının kemiklerini arıyorlar. Cumartesi günleri, kaybedilen-katledilen gençler hatırlatılıyor.

'90'lı yıllarda Kürt kentlerinde işkenceler açıktan, köy meydanlarında yapılıyordu. Köylülere dışkı yediriliyor, ateşin üzerine atılıyor, panzerlere ipe bağlanarak yerlerde sürükleniyordu. "Beyaz Toroslar", Kürt kentlerindeki işkencenin sembolüydü.

Sıra geldi helikopterden insan atmaya. Şili'de 1973-1990 yılları arasında Pinochet'nin askeri diktatörlüğü boyunca, 3 binden fazla devrimci-muhafız kaybedildi. Yüzlercesinin helikopterlerden okyanusa, nehirlere, dağlara atıldığı ortaya çıktı.

İşkence bir insanlık suçudur. Ne kadar ağırlaşırsa ağırlaşsın, ne kadar insanlıkdışı yöntemler devreye sokulursa sokulsun, ne kadar pervasız bir vahşet uygulanırsa uygulansın, kazanacak olan direniştir. İşkenceci katillerin yaptıkları, bugüne kadar işçi ve emekçilerin, ezilen halkların mücadelesini bitirmeye yetmedi. Bundan sonra da direniş kazanacaktır.

Tutuklanan HDP'li serbest bırakılsın!

2014 yılında yaşanan Kobane eylemlerini bahane ederek, 25 Eylül günü sabah saatlerinde HDP'ye dönük bir operasyon başlatıldı. 7 ilde 82 kişi hakkında gözaltı kararı olduğu duyuruldu. Operasyonda, aralarında HDP'li Kars Belediye Başkanı Ayhan Bilgen, eski HDP milletvekilleri Ayla Akat Ata, Altan Tan, Nazmi Gür, Beyza Üstün, Emine Ayna, Sırrı Süreyya Önder, MYK üyesi Alp Altınörs'ün de olduğu 20 kişi gözaltına alındı. Halen milletvekili olan bazı HDP'liler için de dokunulmazlıkların kaldırılması için işlem yapılacağı duyuruldu.

Operasyon, Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Yüksel Kocaman tarafından yürütülüyor. Kocaman, geçtiğimiz günlerde düğünü yapıldıktan sonra Saray'a giderek AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı ziyaret etmesiyle gündeme gelmişti.

7 günlük gözaltı sürecinin ardından, HDP'liler mahkemeye çıkartıldı. Altan Tan, Sırrı Süreyya Önder ve Gülfer Akkaya adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. 17 HDP'li ise tutuklandı. Ayrıca, Kars Belediye Başkanı Ayhan Bilgen'in yerine, Kars Valisi kayyum olarak atandı.

Kürt halkının seçtiği, görevlendirdiği belediye başkanları, milletvekilleri, parti yöneticileri bir kere daha AKP'nin hedefinde. Seçimle alamadığı belediyeleri kayyum atayarak, parlamentoda elde edemediği çoğunluğu milletvekillerini tutuklatarak sağlamaya çalışıyor AKP.

HDP operasyonu ile aynı anda, TÖP dönem sözcüsü Perihan Koca, yazar Temel Demirer, gazeteci Zeyno Kuray ve Hakan Gülseven'in de, "sosyal medya üzerinden darbeye teşebbüs" gibi bir suçlama ile gözaltına alındıkları öğrenildi. "İsimsizler Hareketi" adıyla yapılan internet paylaşımlarının bu gözaltılara gerekçe yapıldığı ortaya çıktı.

Kobane direnişinin intikamı

"6-7 Ekim Olayları" denilerek bugün devletin operasyon sebebi haline getirdiği eylemler, 2014 yılında IŞİD'in başlattığı saldırı üzerinden yaşanmıştı. ABD tarafından kurulan IŞİD, Ortadoğu'da kimi kesimlerle işbirliği yaparak güçlenmişti. İlk saldırı alanı olan Musul'da, Musul valisi IŞİD'in önünü açmış, işgalin engelsiz biçimde tamamlanmasını sağlamıştı mesela.

IŞİD Şengal'e doğru ilerlemeye başladığında, o güne kadar görmediği bir direnişle karşılaştı. YPG'nin savunduğu Şengal'de istediği başarıyı sağlayamadı. Bunun üzerine YPG ile doğrudan bir savaşa girişmek için Kobane'ye ilerledi.

Bu süreç, en çok Erdoğan'ın "Kobane düştü düşecek" sözleriyle akıllarda kaldı. IŞİD'in Kobane'ye saldırılarını yoğunlaştıkça, Erdoğan'ın açıklamaları da artıyordu. Bu arada PYD lideri Salih Müslim de bir kaç defa Ankara'da görüşmeler yaptı, yardım istedi. Ancak Türkiye'den istediği yardımı alamadı.

Dünya halklarının Kobane'ye destek eylemleri

ise, giderek büyüdü. IŞİD'e karşı Kobane'deki direniş, halkların büyük desteği ile karşılanmıştı. HDP MYK'sı, 6 Ekim günü yaptığı toplantının ardından kitleyi sokağa çağırdı. 6-7 Ekim günlerinde pek çok kentte protesto eylemleri gerçekleştirildi. Kürt halkının başlattığı protesto gösterilerine karşılık, HÜDA-PAR ve faşistler sokaklara sürüldü, çatışmalar çıktı; polisin de müdahalesiyle büyüdü. İHD'nin rakamlarına göre, 7-12 Ekim tarihleri arasında ülke genelinde 46 kişi öldü, yüzlerce kişi yaralandı, 323 kişi tutuklandı.

Ve bu süreçte, AKP hükümetinin sınır kapılarını açmasıyla, Irak Kürdistan Bölgesi'nden Peşmerge güçleri, Türkiye üzerinden Kobane'ye geçtiler.

Operasyon neden şimdi Bugün yapılan operasyonun bir yanında, Kobane'nin direniş, IŞİD'i yenilgiye uğratmış olmasının etkisi vardır. AKP yönetimi, bugün hala Suriye savaşında istediklerini elde edemiyor, işgal bölgelerini genişletemiyor, Rusya'nın koyduğu sınırları aşamıyor. Üstelik İdlib gibi elinde tuttuğu bölgeleri bile kaybetme tehlikesi ile karşı karşıya bulunuyor. Ve Suriye'de üstüste yaşadığı başarısızlıkların faturasını, Kürt hareketine çıkartmaya çalışıyor.

AKP'nin başarısızlıkları Suriye ile de sınırlı değil. Libya'da Rusya'yı karşısına alma pahasına Trablus hükümetine verdiği destek boşa çıktı. Trablus hükümeti, Erdoğan'la olan ilişkilerine mesafe koymaya başladı.

Bu tabloya bir de Doğu Akdeniz'deki başarısızlıklar eklendi. Önce gerilimi iyice tırmandıran AKP, Avrupa ülkelerinin bir taraftan, ABD'nin diğer taraftan yüklenmesi ile, Oruç Reis gemisini kıyıya çekmek, "görüşmeye hazırız" demek zorunda kaldı.

Tüm bu dış politika başarısızlıkları, ülke içinde giderek derinleşen ekonomik ve siyasi krizle daha da büyüdü. İşçi ve emekçiler açısından yaşam fazlasıyla zorlaşmış durumda. İşsizlik ve açlık yaygınlaşıyor. Üstelik bu durum bir de salgının getirdiği can korkusuyla birleşiyor. **Geçinemeyen, işsiz kalan kitlelerin öfkesi hükümete yöneldikçe, AKP'nin desteği de düşüyor.**

İçeride ve dışarıda yaşanan ekonomik ve siyasi sorunlar nedeniyle, kitleler artık tepkilerini daha açıktan, daha yüksek sesle ortaya koymaya başladılar. Bu koşullarda HDP'ye yapılan operasyon, bir taraftan kitlelerin dikkatini dağıtıp gündemini değiştirmeyi hedeflerken, diğer taraftan muhalif kesimleri bastırma niyetinin göstergesidir. **İşsizlik ve açlık girdabında bunalmakta olan kitlelerin sokağa çıkmasının, sorunlarını eylemli biçimde ifade etmesinin ve hak arama mücadelesinin önünü kesme çabasıdır. Kürt halkının iradesini gaspetme saldırısıdır. Ve bir başlangıçtır.** Muhalif hareketlere, devrimci çıkışlara karşı bundan sonra çok daha saldırgan, çok daha baskıcı yöntemler uygulanacağını habercisidir.

Ancak artık miadını doldurmakta olan, kendi içinde bile bir yönetme kriziyle, iç çekişmelerle sarsılmakta olan AKP'nin bu saldırıları, ömrünü uzatmaya yetmez. İşçi ve emekçilerin yükselen sınıf mücadelesi de, Kürt halkının özgürlük mücadelesi de bu saldırılarla durdurulamaz.

HDP gözaltıları protesto edildi

İstanbul Emek Barış Demokrasi Güçleri, HDP'ye yönelik gözaltıları protesto etti. Bakırköy meydanında yapılan basın açıklamasında "Faşizm Kaybedecek Halklar Kazanacak" pankartı açıldı.

27 Eylül günü gerçekleşen basın açıklamasına devrimci kurumlar, siyasi partiler, kitle örgütleri ve HDP milletvekili Züleyha Gülüm katıldı. PDD'nin de yer aldığı basın açıklamasında "Faşizme Karşı Omuz Omuza, Baskılar Bizi Yıldırırmaz, Bu Daha Başlangıç Mücadeleye Devam" sloganları atıldı.

Yapılan açıklamada, HDP'nin sadece bugün değil, her gün benzer operasyonlarla karşı karşıya kaldığı, yargının iktidarın egemenliği altında olduğu, gözaltıların siyasi bir operasyon olduğu belirtildi. Operasyonun sadece HDP'ye değil herkese yönelik olduğu belirtildi ve birlikte yol almanın, dayanışmayı güçlendirmenin önemine vurgu yapıldı.

Basın açıklaması, yapılan konuşmaların ardından sonlandırıldı.

Ayrıca HDP'nin birçok il ve ilçe binaları önünde HDP'ye yönelik yapılan operasyon basın açıklamalarıyla protesto edildi.

İsviçre'de HDP gözaltılarını protesto

HDP'ye yapılan baskınlar ve gözaltılar, Basel'de büyük bir eylemle protesto edildi. İsviçreli anti-faşistlerin, Türkiyeli devrimci kurumların, Kürdistanlıların düzenlediği eyleme yaklaşık 1000 kişi katıldı. Eylemde yürüyüş ve günün anlamına dönük konuşmalar yapıldı, operasyon protesto edildi.

İsviçre PDD

Belarus'ta 9 Ağustos günü yapılan cumhurbaşkanı seçimlerini Lukaşenko'nun kazandığının ilan edilmesinin ardından, kitleler sokaklara döküldü. Seçim komisyonu, varolan Cumhurbaşkanı Aleksandr Lukaşenko'nun oyların yüzde 80,1'ini alarak seçimleri kazandığını, Svetlana Tikhanovskaya'nın ise yüzde 10,12 oy aldığını duyurdu. Bütün diktatörler gibi, Lukaşenko da seçimlerden istediği sonuçları çıkarmıştı!

Bu sonuçları kabul etmeyen muhalefet, Lukaşenko'nun istifası ve seçimlerin yenilenmesi çağrısıyla, meydanlarda büyük kitle gösterileri başlattı. On binlerce kişinin katıldığı "Özgürlük Yürüyüşü" adlı gösteri, ülke tarihinin en büyük protestolarından biri oldu.

Buna karşılık Lukaşenko, seçimlerin yenilenmesi ve istifa çağrılarını reddetti. Ancak anayasa değişikliği ve bu değişikliğin referanduma sunulması konusunda hazır olduğunu belirtti. Muhalefetin eylemlerine karşılık, Lukaşenko da kendi kitlelerini sokaklara dökmeye, eylemler düzenletmeye başladı.

Belarus'un yakın geçmişi

Lukaşenko 1994 yılından bugüne, 26 yıldır ülkeyi yönetiyor. 1991'de SB'nin dağılmasının ardından, bütün cumhuriyetler gibi Belarus da dizginsiz biçimde emperyalist yağmaya açılmış, soygun ve talan ekonomisi kurulmuştu. 1994 yılında, halkın bu yağmaya karşı büyük tepki oluşturduğu bir dönemde, Batılı gözlemcilerin "adil ve özgür" diye tanımladığı ve desteklediği bir seçimle Lukaşenko başa geldi. Seçim kampanyasının temel argümanı yolsuzluğa karşı mücadeleydi. Ve "Komünist Parti"li rakibini, yüzde 80 oy alarak ezici bir sonuçla yenmişti.

Dönem, rüzgarların Batılı emperyalistlerden yana estiği bir dönemdi. Sovyetler Birliği dağılmış, Rusya Yeltsin gibi kukla bir yöneticiye bırakılmış, ABD dünya imparatorluğunu ilan etmişti. O koşullarda Lukaşenko, Batılı emperyalistler için yeterli bir adaydı. **Eski yöneticilerin ekonomik-siyasi yozlaşmasına duyulan tepkiler üzerinden ve SB'nin dağılma sürecinin rüzgarı ile kitleleri de kendisine yedeklemeyi başarmıştı. Bunun da etkisiyle "Sol Keynesci" bir ekonomi model izledi ve ekonomiyi büyük oranda devlet kontrolü altında tuttu.** Devlet kapitalizminin ekonomik ve siyasi gücünü muhalifleri bastırmak için de kullandı ve rakipsiz kaldı. Keza eski SB ülkeleri içinde idam cezasını kaldırmayan tek ülke oldu.

Dönem değişti, 2000 yılının başından itibaren Rusya güçlendi, eski hegemonya alanlarındaki ülkelerle kurduğu ilişkiler farklılaştı. Belarus bu dönem boyunca Rusya'nın yanında yer aldı. Hatta yer yer, Rusya ile Belarus'un birleşeceği, Belarus'un Rusya topraklarına katılacağı da söylendi. Belarus'un, Rusya ve Ukrayna ile birlikte, SSCB içindeki Slav nüfusu temsil ediyor oluşunun da bunda payı vardı.

1994'ten bu yana 6 defa seçimleri kazanan **Lukaşenko'nun asıl başarısı, Rusya ile AB arasındaki fay hatlarını iyi değerlendirmesi, denge politikası izlemesiydi.** 2017'de yaptığı bir konuşmada "bize Rusya'yla mısınız yoksa AB ile mi diye sorulmalı" diyordu.

Rusya ile ilişkilerini hiç kesmemişti. KGB tarzı kurumlar Belarus'ta varlığını sürdürabiliyordu. Rusya

Belarus'ta "renkli darbe" girişimi

Belarus'u ekonomik olarak sürekli desteklemişti. Mesela Belarus'un ihraç mallarının en önemli alıcısı Rusya oldu. Keza emeklileri korumak gibi sosyal devlet politikaları izlemesinde, Rusya'nın mali desteği önemliydi. Devlete ait 30 civarında büyük sanayi işletmesi, istihdam olanaklarını da güçlü kılıyordu; bu sayede ülkede işsizlik yok denecek kadar azdı. Lukaşenko'nun arkasındaki halk desteğinde, "sosyal devlet" uygulamaları nedeniyle, işsizlik ve açlığın kitlesel bir soruna dönüşmemesinin önemli bir payı vardı.

Lukaşenko destek arayışında

Belarus'ta yaşanan seçim darbesi, eski Sovyet coğrafyasında yaşanan renkli darbelerden kimi farklılıklar taşıyor. Zaten muhalefetin seçim öncesi ile seçim sonrasında birbirinden ayırmak gerekir.

Seçim öncesinde muhaliflerin ortak noktası, Lukaşenko karşıtlığı idi. Öyle ki, **Rusya yanlısı muhalifler de, Batı yanlısı muhalifler de Lukaşenko'nun gitmesi konusunda aynı noktaya gelmişlerdi.** Lukaşenko'nun bugüne kadar iki emperyalist güç arasında denge politikası sürdürdüğünü belirtmiştik. Ancak artık Rusya da, AB de, bu durumun değişmesini, Belarus'un kendi safında netleşmesini istiyordu.

Rusya açısından bu zorlamanın sebebi, son dönemde Lukaşenko'nun Rusya'yı sıkıştıran adımlar atması oldu. Seçim arifesinde, Belarus'ta 33 Wagner askeri tutuklandı ve Belarus devlet ajansı, seçim sürecini sabote etmek için Rusya'nın 200'den fazla askeri ülkeye sokmuş olduğunu duyurdu. Wagner'in, Rusya'nın gayriresmi milis gücü olarak Kırım'ın işgalinde, Ukrayna'nın Donbask bölgesinin bağımsızlık ilan etmesi sürecinde ve Libya'da Hafter'in destekçisi olarak görev aldığı biliniyor. Zaten Belarus, uzun zamandır Wagner askerlerinin Suriye ve Libya'ya gidiş yolu üzerindedir. Yani tutuklanan askerler de Suriye yolcusuydu. Lukaşenko'nun bugüne kadar müdahale etmediği bir durumu, seçim öncesinde böylesine büyük bir soruna dönüştürmesinin sebebi, Rusya ile pazarlıkta elini güçlendirmektir. Çünkü 2014'te Rusya'nın Ukrayna'ya müdahalesi ve "parça koparması"nı, Lukaşenko gelecekte kendisine dönük bir tehdit olarak da algılamıştı.

Bu tarihten sonra, Rusya ile ilişkilerinde gerilimler

ağır basmaya başladı. **Rusya, Lukaşenko'nun karşısında aday olarak Victor Babariko'yu çıkardı; Babariko'nun seçim kampanyası Gazprom tarafından finanse ediliyordu ve Babariko, Lukaşenko'nun en güçlü rakibiydi.** Babariko'nun daha seçim öncesinde tutuklanıp, Wagner askerlerinin de ortaya dökülmesi, Lukaşenko'nun Rusya'ya dönük mesajıydı. Bir seçimi daha kazanmak istiyor; Rusya'nın buna destek vermesini bekliyordu.

Batılı muhalifler ise, Lukaşenko'yu tam tersi bir yöne çekme uğraşı içindeydiler. NATO'nun Rusya sınırlarına dayanma çabasıydı bu. Bir taraftan Karadeniz'i NATO gölü yaparak Rusya'nın güneyini kontrol altına almak, diğer taraftan Baltık Savunma Planı ile Rusya'yı batıdan kuşatmak, ABD başta olmak üzere batılı emperyalistlerin en önemli hedeflerinden biriydi. 2003'te Ukrayna'da, 2004'de Gürcistan'da, 2005'de Kırgızistan'da düzenlenen seçim darbelerinin sebebi buydu. Rusya, Gürcistan ve Kırgızistan'daki darbeleri tersine çevirmeyi başardı, Ukrayna'yı ise parçalayarak etkisizleştirdi. Keza Bulgaristan ve Romanya da batılı emperyalistlerin yakın markajındaki ülkeler arasına girdi. Estonya, Letonya, Litvanya ve Polonya NATO üyesi yapıldı. Bu 4 ülke ile Rusya'nın arasında sadece Ukrayna ile Belarus kaldı.

Baltık Savunma Planı ile ABD, dört Baltık ülkesinin yanısıra Ukrayna ile Belarus'u da saflarına katarak hem Rusya'yı kuşatmak hem de Rusya'ya yakın duran AB ülkelerinin önüne bir set çekmek istiyor. Zaten bu seçim sürecinde Polonya'nın aktif olarak rol aldığı ve Polonya merkezli kimi kurumların protestolar için çağrılar yaptığı söyleniyor. Seçimi kazandığını iddia eden Svetlana Tihanovskaya'nın, seçimlerin ardından Litvanya'ya gitmesi de, yine seçimlerde "renkli darbe" işareti olarak görülüyor.

Batı destekli muhaliflerin protestolarında da bu durum kendisini gösterdi. Protestoların ilk günlerde AB bayraklarının yanısıra, kırmızı-beyaz renkli bayrağın kullanılması önemliydi. Çünkü bu bayrak, 1918'de Belarus Sovyetler Birliği'ne katılmadan önce kullanılan bayraktı. **SB döneminde bu bayrak iki defa daha kullanıldı; önce Nazi işgali sırasında Sovyet yönetimine karşı duruşun ifadesi olarak, ikincisi SB dağıldıktan sonra 1991-1995 yılları arasında yine Sovyet karşıtı bir konumlanmayla.**

Bu bayrağın kullanımı, salt Lukaşenko'nun politikalarına karşı olduğu için protesto gösterilerine katılan kitlelerin tepkisini çekince, vazgeçmek zorunda kaldılar. Ancak batılı emperyalistlere çağrılar yapmayı, açıklamalarını İngilizce hazırlamayı sürdürdüler.

Lukaşenko, Batılı emperyalistlere karşı Rusya'nın desteğine sığındı; Rusya da bu desteği verdi. ABD ise başlangıçta NATO'nun Belarus sınırına yığınak yapmak gibi bir tehditte bulunsada, bu defaki hamleyi kaybettiğinin farkında. Haftalar süren gerilim şimdilik durulmuş görünüyor.

Belarus halkı ise, sosyal desteklerin artırılması, siyasi özgürlüklerin verilmesi, özelleştirmenin yasaklanması, sendikaların sınıfın çıkarlarını savunması gibi haklı talepleri için gerçekleştirdikleri eylemlerini, batılı emperyalistlerin yeni bir "renkli darbe" tehdidinde ortak olmamak için bitirmek zorunda kaldılar.

Ekim Devrimi 103 yaşında! Bir asırı geride bıraktı, fakat insanlık ne yazık ki, bugün onun ulaştığı düzeyin fersah fersah gerisinde.

Ekim Devrimi'nin 103. yılını, pandemi koşullarında kutluyoruz. Bu yılın başında Çin'de görülen ve kısa sürede tüm dünyaya yayılan **koronavirüs salgını, kapitalist-emperyalist sistemin insanlık dışı yüzünü daha görünür kıldı**. Başta sağlık sistemi olmak üzere sistemin ne denli çürüdüğünü ortaya serdi. Aynı zamanda sınıfsal uçurumun geldiği boyutları gösterdi.

Korona salgınıyla birlikte sosyalizme duyulan özlem de artmaya başladı. Kapitalizm ile sosyalizm arasındaki fark net biçimde ortaya çıktı. Bu durumu "yeni kamuculuk" sloganıyla düzen-içi çözümlere yöneltmek isteyenler olduysa da, insanlığın kurtuluşunun tek yolunun, sosyalizm ve sınıfsız toplumda olacağı, kendini daha fazla kabul ettirmeye başladı.

Bu yıl Ekim Devrimi kutlamalarında, sosyalizmin sağlık alanındaki başarılarını öne çıkarmakta yarar var. Bu sadece kapitalizmin teşhiri yönüyle değil, sosyalizmin başta sağlık olmak üzere insanlığın temel ihtiyaçları konusunda aldığı mesafenin görülmesi bakımından da öğretici olacaktır. Daha önemlisi, Ekim Devrimi'nin "dün"e ait, geçmişte kalmış tarihsel bir olay değil; bugünümüze ışık tutan ve yarınımızı belirleyen bir dönemeç olduğunu görmemizi sağlayacaktır.

O hala aşılmamış bir zirve olarak önümüzde durmaktadır. İnsanlık önce o zirveye ulaşacak, sonra onun eksiklerini de aşarak sınıfsız topluma doğru ilerleyecektir... **Sosyalizmin yaklaşık 40 yıllık deneyimi bile, kapitalizmden her yönden üstün olduğunu ortaya koyan verilerle doludur. Bunun başında da insan sağlığı gelmektedir. Çünkü sağlık sorunu en temel hak olarak ele alınmış ve proletarya diktatörlüğünün temel görevi sayılmıştır.**

1917 Ekim Devrimi'yle kurulan sosyalist Sovyetler Birliği'nin yaptığı ilk işlerden biri, sağlık sistemini köklü biçimde değiştirmek oldu. Devrimden hemen sonra bir yandan iç savaş, diğer yandan açlık ve hastalıkla boğuşan Sovyet yönetimi, 1919 yılında "acil görevler" kapsamında şu kararları aldı: "Bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önleyici tedbirler alınması, bilimsel ve hijyenik ilkelere uygun şekilde halkın beslenmesinin sağlanması, erişilebilir, özgür ve kaliteli bir tedavi ve ilaç tedariki..." SSCB'de bunlar yaşama geçirilirken, dünyanın hiçbir ülkesinde böyle bir uygulama yoktu.

"Parasız sağlık" talebi, ilk olarak 1848 ayaklanmalarında gündeme gelmişti. Bu tarihten itibaren sosyalistlerin programlarında yer aldı. 18 Mart 1871'den 31 Mayıs'a kadar tam 72 gün süren işçi sınıfının iktidarı altındaki Paris Komünü'nde halka "parasız sağlık" sunulmaya başlandı. Fakat Komün'ün ömrü çok kısa sürmüştü. Asıl olarak Ekim Devrimi sonrasında "parasız sağlık" yani herkesin sağlık hizmetlerine rahatlıkla ulaşabilmesi sağlandı. Yanı sıra

EKİM DEVRİMİ

Buzu kırdı

Yolu açtı!

"önleyici sağlık hizmetleri" esas alındı ve bu alanda önemli başarılar elde edildi.

En başta **sağlığı doğrudan etkileyen yeterli beslenme, temiz su ve konut gibi temel haklar herkese sağlandı. Salgın ve bulaşıcı hastalıkların zeminini ortadan kaldıran bir mücadele yürütüldü**. Salgına neden olacak çevre kirliliği başta olmak üzere her tür önlem alındı. 1919'da gerçekleşen SBKP'nin 8. Kongresi'nde bu konuda şunlar söyleniyor:

"SBKP, halk sağlığının korunması alanındaki çalışmalarının temelini her şeyden önce hastalıkların gelişmesini önlemek amacıyla kapsamlı hijyen ve sıhhi önlemlerin uygulanması olarak görmektedir... Acil görevler şunlardır:

1-Çalışanların yararına kapsamlı sıhhi önlemlerin kararlı bir şekilde uygulanması; a) yerlerin rehabilitasyonu (toprağın, suyun ve havanın hijyenik olarak izlenmesi); b) bilimsel ve hijyenik ilkelere uygun olarak halk beslenmesinin sağlanması; c) bulaşıcı hastalıkların gelişmesine ve yayılmasına karşı önleyici tedbirlerin uygulanması; d) sağlık mevzuatının oluşturulması.

2-Yaygın hastalıklarla mücadele (tüberküloz, zührevi hastalıklar, alkolizm vb.)

3-Genel olarak erişilebilir, özgür ve kaliteli bir tedavi ve ilaç tedariki sağlamak."

SSCB'de sağlığa ayrılan bütçe sürekli artmıştır. 1928-41 yılları arasında, 13 yılda 18 kat artış söz konusudur. Böyle olunca bilimsel araştırma kurumları başta olmak üzere, sağlık sisteminin tüm bileşenleri

hem nicel hem nitel olarak gelişmiştir. **Çarlık Rusyası'nda 10 bin kişiye bir doktor düşerken 1941 yılında bu sayı 17 doktora çıkmıştır**. Keza 10 bin kişi başına düşen 13 yatak, 70 yatağa yükselmiştir. Doktor sayısı olarak kapitalist-emperyalist ülkelerin üzerine çıkmıştır.

1936'da kabul edilen Sovyet Anayasası'nda sağlık sorunu şöyle ele alınıyor:

"SSCB yurttaşları dinlenme hakkına sahiptirler. Dinlenme hakkı, işçi ve ücretli memurlar için 8 saatlik işgününün saptanması, çalışma koşulları zor olan bir dizi meslek için işgünü süresinin 7 ve 6 saate indirilmesi, çalışma koşulları daha da ağır olan bazı işletme bölümlerinde ise, bu sürenin 4 saate düşürülmesi, işçi ve görevliler için her yıl paralı izin verilmesi ve emekçilerin hizmetine sunulmuş sanatoryum, dinlenme yurtları ve kulüplerden oluşan kapsamlı bir ağla güvence altına alınmıştır.

SSCB yurttaşları, yaşlılık, hastalık ve sakatlık durumlarında maddi bakım görme hakkına sahiptirler. Bu hak, işçi ve ücretli memurların sosyal güvenliğinin, devlet hesabına, giderek daha fazla gelişmesi, emekçilere parasız sağlık hizmeti sunulması, emekçilerin hizmetine sunulmuş kapsamlı tedavi merkezleri ağıyla güvence altına alınmıştır."

Tarihe en büyük salgın hastalık olarak geçen İspanyol gripinde toplamda 50 ila 100 milyon insanın hayatını kaybederken, yeni kurulan Sovyetler Birliği'nde 3 milyon civarında kişi ölmüştür. Bolşeviklerin en önemli önderlerinden Yakov Sverdlov da henüz 33 yaşında iken bu salgında hayatını kaybetmiştir

1918-1920 arasında tifüsten ölenlerin sayısı 1 milyon 600 bindir. Kıtıktan ve bulaşıcı hastalıklardan ölenlerin sayısı 15 milyonu bulmaktadır. O yıllarda Lenin şöyle diyor:

"Bir kırbaç sallanıyor üstümüze, bit ve tifüs ordularımıza doğru yayılıyor. Yoldaşlar, nüfusun kırıldığı, maddi herhangi bir kaynağın olmadığı, bütün halkın hayatının durduğu tifüs bölgelerindeki korkunç durumu hayal edebileniz mümkün değil. Bu nedenle biz diyoruz ki, 'Yoldaşlar, bütün dikkatlerimizi bu sorun üzerine yoğunlaştırmalıyız. Ya bit sosyalizmi mağlup edecek, ya da sosyalizm biti!'"

Elbette sosyalizm biti yendi! Sadece biti değil, insanlığın kanını emen tüm sömürücüleri yenerek eşit ve özgür bir dünyanın kapısını araladı.

Devrimi sonrası ilk kez modern kamu sağlık hizmetlerini hayata geçirdi. 1956 yılında 5 milyondan fazla emekçi, sanatoryumlarda ve dinlenme evlerinde tedavi edildiler. Yaklaşık 6 milyon çocuk ve genç, tatil kamplarında çocuk sanatoryumlarında kaldı.

Günümüzde parasız sağlığı sürdüren tek ülke Küba kalmıştır. **Küba'da gerçekleşen halk devriminden sonra, özel sağlık kurumları kamulaştırıldı, "önleyici sağlık hizmetleri"ne geçildi**. Bu, herkesin temiz suya, sağlıklı gıdaya ulaşması, beslenmeye bağlı hastalıkların en aza indirilmesi, en küçük birimde (köyünde, mahallesinde) sağlık

hizmetlerine ulaşabilmesi demektir.

Küba, kendi ülkesinde hastalıkları en aza indirirken, 55 ülkeye doktor, ilaç vb. tıbbi yardım gönderdi. Bunların içinde Venezüella gibi halkçı yönetimlerin işbaşında olduğu ülkeler vardı. 2000'lerin başından itibaren "önleyici sağlık sistemi"ne ağırlık veren Venezüella, korona salgınında Latin Amerika'nın en korunaklı ülkesi oldu. Keza Rojava'da,

koronavirüse karşı mücadele başarıyla yürütülebildi.

Ne yazık ki, günümüzde sosyalist bir ülke ve onun yarattığı somut örnekler bulunmuyor. Böyle olunca, halkçı yönetimler bile vahşi kapitalizm koşullarında yıldız gibi parlıyorlar.

Kısacası pandemi dönemi, kapitalist-emperyalist sistemin yalan ve demagojilerini yırtarak gerçek yüzünü ortaya koymakla kalmadı; sosyalizmin farkını ve önemini daha net biçimde gözler önüne serdi. Bu soygun ve sömürü düzeninden kurtulmadıkça, ne savaşlardan ne krizlerden ne de salgın hastalıklardan kurtulmak mümkündür. Her şey bir yana insanlık artık ölüm-kalım savaşı veriyordu. Tarihin derinliklerinden gelen "ya barbarlık içinde yokoluş, ya sosyalizm" seçeneğini, artık iliklerinde hissediyordu. "Olmak ya da olmamak" gibi hayati bir seçimdi bu...

Ekim Devrimi, sosyalizm seçeneğini insanlığın önüne yaşanmış bir gerçek olarak koydu. Bunun bir rüya, bir hayal olmadığını gösterdi. Sosyalizm deneyimlerinden çıkarılan derslerle daha iyisine ulaşmak için yolu açtı. Lenin'in büyük bir öngörüyle söylediği gibi...

"Bu ilk zafer, nihai zafer değil henüz. Ekim Devrimimiz bu zaferi emsalsiz cefalar, güçlükler, işitilmemiş acılar içinde ve kendi payımıza büyük başarısızlıklar ve hatalarla gerçekleştirdi. Sanki başarısızlıklar olmaksızın, hatalar yapılmaksızın tek başına geri bir halk dünyanın en güçlü ve ileri ülkelerinin emperyalist savaşlarının üstesinden gelebilmiş gibi! Hatalarımızı kabul etmekten korkmuyoruz ve biz bunları bu hataları düzeltmesini öğrenmek için soğukkanlılıkla değerlendireceğiz. Fakat olgu şudur ki; yüzlerce, binlerce yıldır ilk kez köle sahiplerine karşı bir devrimle 'cevap vermek' için verilen söz, tamı tamına yerine getirildi ve tüm güçlülere rağmen yerine getirilecek. Biz başlangıcı yaptık. Ne kadar zamanda, ne zaman hangi ulusun proleterleri bu eseri sonuna vardırırlar, bunun önemi yok. Önemli olan, buzun kırılmış, yolun açılmış ve gösterilmiş olmasıdır."

Aytaç Ünsal tahliye edildi

Ölüm orucunu 213 gün sürdüren Avukat Aytaç Ünsal, Yargıtay kararının ardından 3 Eylül günü tahliye edildi. Yargıtay 16. Ceza Dairesi, Ünsal'ın "cezaevi şartlarında kalmasının hayati tehlike yaratacağı anlaşıldığından, iyileşinceye kadar infazının durdurulmasına" karar vermişti.

Bu karar üzerine Aytaç Ünsal, Kanuni Sultan Süleyman Hastanesi'nden tahliye edildi. Ambulansa bindirilirken açıklama yapan Ünsal, "Hepinizin emeğiyle oldu, sevgisiyle, sahiplenmesiyle oldu. Hepinizi çok seviyorum. Biz kazanacağız" dedi.

Aytaç Ünsal'ın tahliyesinin ardından, yine "adil yargılama hakkı" için ölüm orucunu sürdürmekte olan devrimci tutsaklardan Özgür Karakaya direnişine ara verdiğini açıkladı; Didem Akman ise, taleplerinin bir kısmının karşılanması üzerine eylemini bitirdi.

ÇHD ve HHB üyesi avukatlar Ebru Timtik ile Aytaç Ünsal, "adil yargılama" talebiyle ölüm orucuna başlamışlardı. Ebru Timtik, 27 Ağustos günü, ölüm orucunun 238. gününde şehit düştü.

Ölüm orucu sürdürdüğü dönemde bir türlü toplanıp son kararı vermeyen Yargıtay, Ebru'nun ölümünden sonra kararını açıkladı. Ebru'nun yaşamını yitirmesinden dolayı bozma kararı verdi. Bartın Timtik, Selçuk Kozağaçlı Ezgi Çakır hakkında da bozma kararı verirken, diğer avukatlar hakkındaki cezaları onayladı.

Oysa avukatların tümü ilk duruşmada tahliye edilmişlerdi. 10 saat sonra yeniden tutuklama kararı çıkardılar. Tahliye kararı veren hükümeti sürüp AKP'li hakimleri atadılar. Yargıtay da bu durumu onaylamış oldu.

Aytaç'ı ziyaret ettik

Adalet İçin Dayanışma Platformu olarak, 24 Eylül günü Aytaç Ünsal'ı ziyaret ettik. Hastaneden taburcu olduktan sonra Küçük Armutlu'da tedavisine devam eden Ünsal, bizi coşkuyla karşıladı.

Pandemi koşullarında, ölüm orucu direnişinden yeni çıkmış birini ziyaret etmek, daha titiz ve dikkatli davranmayı gerektiriyor. Aytaç'ın refakatçıları, görüşmeyi sağlayacak gerekli önlemleri almışlardı. Ziyaretçiler olarak biz bahçede oturduk, Aytaç ise bize pencereden katıldı.

Hemen sıcak bir ortam oluştu. Yüreğimizde ve bilincimizdeki umut dolu sözcükler dilimizden döküldü. Elbette ilk önce sağlık durumuna ilişkin sorular sorduk. Moralinin iyi, coşkusunun yüksek olması, bilincinin berraklığı sağlığını yansıtıyordu. İyi olduğunu belirten Aytaç, ayağa kalma ve yürümede zorlandığını, sinir-ucu iltihabı nedeniyle ayaklarının ve bacaklarının ağrıdığını, ayak tabanlarının sürekli ateş içinde olduğunu ve bu yüzden soğuk su içinde tuttuğunu söyledi. Bizimle konuşurken de ayağını su dolu bir leğenin içinde tutuyordu. Ayrıca uyumakta zorluk çektiğini, ama genel durumunun iyi olduğunu belirtti. Özgür ve Didem'in sağlık durumunu sordüğümüzda ise, ikisinin de riskli dönemi atlattıklarını, iyileşmeye doğru gittiklerini öğrendik.

Tahliyesinin, dışarıda yükselen dayanışma eylemlerinin üzerinden gerçekleştiğini belirten Aytaç, "Sizler sayesinde, dayanışma sayesinde, birlikte mücadele sayesinde buradayım" dedi. Birleşik mücadelenin, dayanışmanın önemine vurgu yaparak, dışarıda mücadelenin nasıl örüldüğünü, platformun neler yaptığını sordu. Ölüm orucu sürecini ve platformu karşılıklı konuştuk. Devletin saldırılarının giderek pervasızlaşması, anti-faşist mücadelede birlikte hareket etmenin, platformların önemi vb. sohbetimizin konuları oldu.

Aytaç da "adalet" talepli eylemlerinin süreceğini, bu birlikteliğin ve platformun devam etmesinden yana olduklarını söyledi. PDD olarak, Soma'dan Çorlu'ya cinayetlere ve haksızlığa uğruyan geniş kesimlerin "adalet" talepli eylemler yaptığını dikkat çekerek, bunların birleştirilmesi gerektiğini, "adalet platformu"nun da hepsini kapsayarak devam etmesinin daha yararlı olacağını söyledik. Platformun diğer bileşenleri de buna katıldılar. Bir hafta içinde yeniden toplanmaya karar verildi.

Kendi davalarıyla ilgili olarak Yargıtay'ın kararını da sorduk Aytaç'a; şu cevabı verdi: "Yargıtay bu kararlar tüm içtihadını, hukukunu, kendisini yok saydı. Öyle ki, verdiği kararda mahkemenin kararının usulsüz olduğunu, hukuksuz olduğunu belirtiyor. Ama 'yapacak bir şey yok, bazılarının cezalarını onaylayacağız' diyor. Ölüm orucu ile ilgili açtığı bölüm, diğer kısımlardan fazla. AİHM yasalarına göre zorla müdahale edebileceğini, seçeneklerin tahliye ya da zorla müdahale arasında olduğunu, bu nedenle tahliye ettiklerini söylüyor. Süreç bitmedi, adalet arayışımız devam edecek. Anayasa mahkemesi sürecinden sonuç alınmazsa AİHM'e gideceğiz. Bunun sokak ayağını da sürdüreceğiz."

Merkezi yerlere ve emekçi semtlere, PDD ve DSB imzalı afiş ve sticker yapıldı.

5 Ekim 1934- Asturias Ayaklanması

Temmuz 1936'da başlayan İspanya İç Savaşı, II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın provasıdır. 1917 Ekim Devrimi'nin arkasından dünya genelinde güçlenen devrim rüzgarı karşısında, burjuvazi panik halinde çıkış yolu aramaktadır.

Bu koşullarda faşizm, kitleleri sindirmenin bir aracı olarak ortaya sürülür, geliştirilir. Test edileceği laboratuvar ise İspanya'dır. Bütün dünyanın katıldığı ve taraf olduğu bir iç savaş yaşanır İspanya'da. Bir tarafta emperyalist sermayenin gücü vardır. Farklı ülkelerden burjuvazi silah, para, uçak ve her türlü maddi yardımı akıtır Franco faşizmine. Diğer tarafta ise, Komüntern'in çağrısıyla toplanan dünya proletaryası ve anti faşist güçler bulunmaktadır. Ve tabii ki kısıtlı olanaklarına rağmen bütün gücünü seferber eden Sovyetler Birliği... Faşizme başvuran dünya gericiği ile emekçi kitlelerin savaşıdır bu.

İspanya'nın bir bölgesi olan Asturias'da komün ilan edilmesi ise, bu savaşın ilk çarpışma noktası olur. İspanya'nın Asturias bölgesindeki maden işçileri, faşist teröre karşı duydukları öfkeyle ayaklanırlar. Eylemi bölgedeki devrimci ve komünist partilerden ve sendikalardan oluşan bir "devrim komitesi" yönetir. 6 Ekim'de kitleler, Oivedo'da Asturias İşçi ve Köylü Cumhuriyeti'ni kurarlar. Hükümet, Fas'ta bulunan yabancı lejyonu yardıma çağırır. Lejyon komutanları General Goded ile General Franco İspanya'ya gelerek, ayaklanan işçilere vahşice saldırır. İki haftanın sonunda 3 bin kişi ölmüş ve ayaklanma bastırılmıştır.

☆ 1 Ekim 1949- Çin Halk Cumhuriyeti kuruldu.

Japon ve Amerikan emperyalizmine karşı Çin Komünist Partisi önderliğinde Çin halkı, devrimi gerçekleştirdi. Ancak önderliğin revizyonist bakış açısı, devrimin demokratik devrimle sınırlı kalmasına, sosyalist inşaya sıçrayamamasına neden oldu. Bu durum Çin'in günümüzde emperyalist bir devlet haline gelmesine zemin hazırladı.

☆ 6 Ekim 1984- Dev Yol davasından İlyas Has İzmir'de idam edildi.

7 Ekim 2015- Sennur Sezer öldü.

Türkiye'nin önemli kadın şairlerinden Sennur Sezer 7 Ekim 2015 tarihinde aramızdan ayrıldı. O, sadece şair ve yazarlığı ile değil, mücadelesiyle de öne çıkan aydınlardandı.

☆ 7 Ekim 1988- Tuzla'da katliam

TKP-ML TİKKO militanları İ. Hakkı Adalı, Fevzi Yalçın, Kemal Soğukpınar ve Rehan Şen bir eylem hazırlığındayken Tuzla Köprüsü'nde polis tarafından pusuya düşürüldüler ve katledildiler.

☆ 7 Ekim 2008- Engin Çeber Metris Hapishanesi'nde işkenceyle katledildi.

☆ 8 Ekim 1980- Kurtuluş davasından Necdet Adalı idam edildi.

☆ 9 Ekim 1978- Bahçelievler katliamı

Devletin desteklediği sivil faşistler, Ankara'da TİP'li öğrencilerin kaldığı evi bastılar. Baskında 7 öğrenci katledildi. Katillerin arasında Haluk Kırıcı, Abdullah Çatlı gibi daha sonra devletin birçok kirli işinde kullandığı sivil faşistlerin de vardı.

☆ 10 Ekim 2015- Ankara'da DİSK, KESK, TTB ve TMMOB tarafından düzenlenen "Barış ve Demokrasi Mitingi"nde İŞİD tarafından yapılan bombalı saldırı sonucu 100'den fazla insan hayatını kaybetti.

☆ 10 Ekim 1976- İşçi ve emekçilerin yoğun eylem ve direnişleri sonucunda Devlet Güvenlik

Mahkemeleri kapatıldı.

Milliyetçi Cephe hükümetinin getirdiği DGM yasası, ifade, örgütlenme ve eylem özgürlüğünü kısıtlıyordu. Öyle ki, sendika eğitim derslerinde "sınıf", "sosyalizm" gibi kelimeler dahi yasaklanıyordu. 17 Eylül'de 500 işyerinde 300 bin işçi direnişe katıldı. Burjuvazi beş günde dize geldi. DGM direnişi, Türkiye işçi sınıfının en önemli politik eylemlerinden biri olarak tarihe geçti.

☆ 11 Ekim 2005- Şair Atilla İlhan öldü.

☆ 14 Ekim 1971- Hikmet Kıvılcımlı öldü.

TKP'nin 1923'teki ikinci kongresinde merkez komiteye seçilen Hikmet Kıvılcımlı, 22 yıl cezaevinde kaldı. Kıvılcımlı, işkencede direnişi, inançlarından taviz vermeyen kişiliği ile tarihe mal oldu. 12 Mart sonrası arandığı için gittiği Zagreb'de öldü.

☆ 17 Ekim 1889 - Rus yazar Çernişevski öldü.

Verdiği eserlerde toplumsal sorunlara duyarlılığıyla dönemin devrimci fikirlerinin oluşmasında etkili olan bir kişiydi. Özellikle "Nasil Yapmalı" adlı romanıyla, düşünüyü

kurduğu toplumu anlattı ve eseri dünyaca ünlendi. Lenin de, Çernişevski'den çok etkilendiğini söyleyecekti.

☆ 18 Ekim 1977- RAF militanları katledildi.

Almanya'nın küçük-burjuva örgütlerinden RAF'ın militanları Andreas Baader, Gudrun Ennslin, Jan Carl Raspe ve Irmgard Möller hücrelerinde katledildi. Alman devleti, RAF

önderlerinin intihar ettiğini açıkladı.

☆ 21 Ekim 1984- Kürt şair Cigerxun öldü.

Mardinli bir köylü ailesinin çocuğuydu. 81 yaşında tüm dünyanın tanıdığı bir Kürt şair olarak İsveç'te öldü. Yurtsever, aynı zamanda da enternasyonalist bir şairdi. Şiirleriyle Vietnam'da, Kore'de, Angola'da emperyalistlere karşı savaşan emekçilerin yanında yer aldı. Lenin'e, Stalin'e yazdığı şiirlerinde sosyalizme inancını anlattı. Yaşadığı sürece ağır bedeller ödemeyi göze aldı, ama inançlarından ve özgürlük tutkusundan asla vazgeçmedi.

☆ 22 Ekim 1937- Dersim katliamı

Devletin Mart ayında başlattığı saldırı, Dersim'de direnişle karşılandı. Ordu tam bir vahşetle saldırı. Onbinlerce Dersimli katledildi, köyleri boşaltıldı, onbinlercesi toprağından, yurdundan kopartılarak sürgüne gönderildi. Devletin amacı, direnişçi ve savaşçı niteliğiyle tanınan Dersim halkını asimile etmek ve tahakküm altına almaktı.

☆ 24 Ekim 1984- Devrimci Yol Davasından Hıdır Aslan İzmir'de idam edildi.

☆ 26 Ekim 1980- HDÖ davasından Serdar Soyergin idam edildi.

Ekim ayında şehit düşen ihtilalci komünistler

25 Ekim 1981- Ataman İnce

14 yaşında devrim davasına adanmış yüreği, '71 devrimcileriyle buluşmuş, Denizlerle aynı koğuşu paylaşmıştı. O yılları anlatırken çok keyiflenir, "onların maskotu olmuştum" derdi. Sonra ki yıllarda Adana ve İstanbul'da il komitesinde görev aldı, bu illerde mücadelenin ve örgütün gelişimine büyük katkıları oldu. 12 Eylül yıllarında yenilgi ruh halini kırmak için yoğun çaba sarfetti. Bu çaba içindeyken İstanbul-Kartal'da düştü polislerin eline. Soğanlı Karakolu'na götürüldü ve yoğun işkencelere maruz kaldı. Ama ağzından "ben komünistim" dışında birşey duymadılar. O, mücadelenin her cephesinde baş eğmez bir savaştı. Ve başeğmez bir savaşçı olarak ölümsüzleşti. Cansız bedenini kimsesizler mezarına attılar. Ataman, Osman Yaşar Yoldaşcan'ın ölümünden sonra "her yoldaşı Osman'ın yanına gömelim" demişti. Mezarı bulundu ve Osman'ın yanına taşındı. İstanbul Silivri Mezarlığı'nda Osman ve Fatih'le birlikte yatıyor şimdi...

23 Ekim 1992- Şaban Budak

Yoksul bir ailenin çocuğu olarak Niğde'de doğdu. Hem çalıştı, hem okudu yıllarca. 1980'li yılların başlarında İTÜ Elektrik Mühendisliği'ni kazandı. 1988'de ihtilalci komünistlerle tanıştığı halde İTÜ'de okuyor ve bir matbaada çalışıyordu. Önce teknik bilgisiyle destek verdi, sonrasında ise bir daha kopmamacasına bütünleşti. Bir kere kararını verdikten sonra arkasına bakmadan yürüyenlerdendi. '89 sonrası çıkan yeraltı yayınlarında onun payı büyüktür. Eylemci kişiliğiyle öne çıktı ve Adana'ya gönderildi. Sonra Adana İl Komitesi üyeliğine getirildi. Ve kendinden önce şehit düşen ihtilalci komünistler gibi, son mermisine kadar çatışarak, sloganlar atarak ölümsüzleşti...

23 Ekim 1992- Remzi Basalak

17 yaşında lise yıllarında tanıştı komünistlerle, ölümüne dek bir daha ayrılmadı. Fabrikada, okulda, semtte her yerde faaliyet yürüttü. Baskı komitesinden askeri komiteye, hemen her alanda görev aldı. 1992 Ekim'inde Adana'da gerçekleşen bir kamulaştırma eyleminden sonra yakalandığında, "teşhir masası"na bastı tekme. Masanın üzerindeki paralar, silah ve dokümanlar savruldu yere. Polisler öfkeyle saldırdılar üzerine. O gece işkenceyle öldürdüler onu. Ama Remzi'nin teşhir masasına inen tekmesinin izi hep kaldı. Ve işkenceciler o uygulamadan vazgeçmek zorunda kaldılar. O, M. Fatih Öktülmüş'ün iyi bir öğrencisiydi. Fatih'in direnişini ileri taşımak gerektiğini söylerdi hep, öyle de yaptı...

30 Ekim 1992- Sezai Ekinci

İhtilalci komünist hareketin kurucularındandır. Hacettepe Tıp Fakültesi'nde okuduğu yıllarda mücadeleye atıldı. Grup yapısından örgüte sıçramada önemli bir rol oynadı. 1979 Şubat'ındaki İleri Militanlar Toplantısı'nda İsmail Cüneyt'le birlikte "buradan örgüt çıkacak" diyerek net tavır koyan bir önder oldu. Çok genç yaşta MK'da görev aldı. Ufak-tefek, naif yapısından beklenmeyecek tarzda, askeri yönden oldukça gelişkindi. İdeolojik-siyasal olarak da kendini sürekli geliştirip yeniledi. '80 sonrası atılımında, onun siyasal ürünlerinin rolü büyük olmuştur. 12 Eylül işkencehanelerinde 100 günü aşkın gözaltı süresinde direnişin; Mamak zindanında yenilgiden zafere yürüyüşün simgesi oldu. Ne yazık ki bir trafik kazasında yaşamını yitirdi.

14 Ekim 1993- Nilgün Gök

İTÜ Elektrik Mühendisliği öğrencisi iken Basın-Yayın işgaline katıldı ve ilk tutsaklığını yaşadı. İhtilalci komünistlerle burada tanıştı ve ölümüne dek sürecek birlikteliğin ilk adımlarını attı. Hem okuyup araştıran, hem de pratik faaliyetlere katılan yapısıyla hızla gelişti. Genç Komünarlar'ın en seçkin militanlarından biri haline geldi. "Yoldaşcan Müfrezesi"nin üyesi oldu, birçok eylemine katıldı. Bu eylemlerden birinde arkadaşan gelen hain bir kurşunla yaralandı, yoldaşları tarafından hastaneye götürülürken şehit düştü... Maraşlı bir ailenin kızıydı, sonra proletarya ve ezilen halkların kızı oldu. '90'lı yıllarda mücadeleye atılan kuşağın ileri fırlayan kadrolarından biriydi. "Kürdistan'a askere gitme" afişlerini yaparken yakalandığında işkenceciler karşısında koyduğu tavırla düşmanın bile saygısını kazandı. Kısa mücadele yaşantısına yılları sığdırma arzusuyla koşarcasına sonsuzluğa ulaştı...

Che Guevera egemenleri korkutmaya devam ediyor hala...

Dünya devrim tarihinin enternasyonalist devrimcilerinden en tanınan isimdir Che Guevera. Onun içindir ki, dünyada en çok bilinen devrimci simgelerden biri olmuştur.

Bu durum, her zaman gerici ve faşistlerin öfkesine neden oldu.

'60'lı yıllardan bu yana "komünizmle mücadele" adı altında ABD'ye uşaklık yapmış gerici faşistler, elbette emperyalizme karşı mücadelenin sem-

bolüne saldıracaklar. Onlar, ABD'nin

6. Filo'sunu protesto etmek isteyen devrimci gençlere çivili sopalarla saldıran, tarihimize "Kanlı Pazar" olarak geçen olayın yaratıcıları, eli kanlı katillerdir. Kendi kirli tarihlerini Che'ye saldırmakla kapatamazlar. Ne yaparlarsa yapsınlar, Che'ye duyulan sevgiyi ve hayranlığı da yok edemezler. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de gençler, Che'nin sembollerini taşıyacak ve onun gibi olmayı düşleyeceklerdir.

Che Guevera'nın 1928'in 14 Haziran'ında Arjantin'de başlayan yaşamı, 9 Ekim 1967'de Bolivya'da katledilene kadar sürekli bir yükseliş içinde geçti. Başeğmemenin, isyanın simgesi oldu.

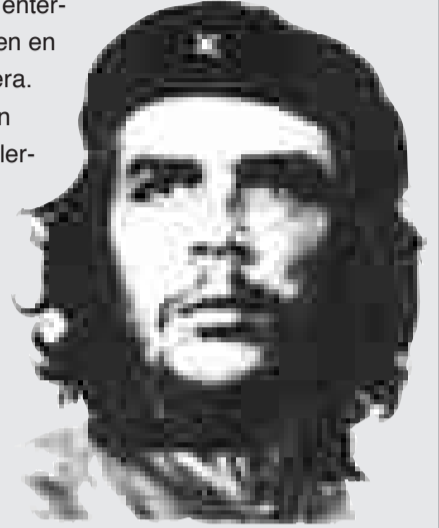
1948'de tıp fakültesine girdi ve 1953'te bitirdi. Üniversite- deyken, 1951'de motorsikletle Latin Amerika turuna çıkarak insanların durumunu gördü. Bu gezinti, düzenin ancak devrim yoluyla değiştirileceğine inancını arttırdı.

Guatemala'ya gitti ve burada birçok ülkeden devrimciyle tanıştı. Guatemala'da solcu hükümete karşı yapılan darbeye direnişle karşılık verildi ve Che bu direnişlerde yer aldı. Ancak burada yaşanan yalpalamalardan dolayı Meksika'ya kaçmak zorunda kaldı. Emperyalizm konusundaki fikirleri netleşince, tüm benliğini devrimci mücadeleye vermeye karar verdi. Fidel'le tanıştı ve 26 Temmuz Hareketi'ne katıldı.

Örgütün doktoru olarak başlayan görevi, devrim süreci ilerledikçe, elde silah dövüşen bir önder konumuna getirdi. Sierra Meastra dağlarında gerillaların eğitiminden planların çizilmesine kadar, her alanda görev aldı. Devrimin hem komutanı, hem de teorisyeni oldu.

Devrimden sonra ise devletin çeşitli bakanlıklarında görev aldı. Küba'da halk sağlığının gelişmesinde önemli bir rol oynadı. Sanayi Bakanı olarak, Küba'nın kalkınmasına çalıştı. Fakat tüm dünyada artan emperyalist saldırılar karşısında, diğer ülkelerin devrimlerine yardımcı olmayı daha fazla önemsendi. O sıralar Vietnam'da ABD işgaline karşı büyük bir direniş veriliyordu. Che Guevera "bir, iki, üç değil, daha fazla Vietnam" diyerek, hedefi ortaya koydu.

Önce Kongo'ya gitti, gerillaları eğitti, onlarla birlikte savaştı. Daha sonra Bolivya'ya geçti. Bolivya Ulusal Hareketi'ni teorik ve askeri yönde eğitti. Burada önemli başarılar da elde etti. Fakat bir muhbirin ihbarı sonucunda gerilla birliğiyle birlikte kuşatıldı ve sağ yakalandı. 9 Ekim 1967'de yargısız infaz edildi.

Tarım ve hayvancılıkta Bolluk ve açlık yanyana

Elimize posta kanalıyla ulaşan TİKB(B) 6. Konferans Belgeleri'nden bir bölümü, güncel ve tarihsel öneminden dolayı yayınlıyoruz.

2000'ler dünyasının tüm emperyalist politika ve programları, dünyanın yeniden paylaşılması ve pay kapma temelinde yürütüldü. Bütün hazırlıklar, bir yandan enerji kaynaklarının, verimli su ve tarım alanlarının yeniden paylaşılması, diğer yandan bir tarım krizinde oluşacak felaketleri atlatma yönünde yapılıyordu. Başını ABD'nin çektiği Batılı emperyalistler, Ortadoğu ve Orta Asya'nın tarım ve hayvancılık alanına hâkim olmak için, Türkiye'ye üs olma rolü biçtiler. Uluslararası işbölümünde, tahılı ithal, sebze ve meyveyi ihraç eden bir ülke olması dayatıldı.

Türkiye gibi ülkelere, Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası (DB), Avrupa Ortak Tarım Politikası (OTP), Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) aracılığıyla, tarım programları dayatılıyor. Türkiye, daha 2000 yılına girmeden IMF ile yaptığı anlaşmalarla, tarım ve hayvancılık alanını yeni baştan düzenlemeye başladı. Sübvansiyonlar kalktı. Taban fiyatı uygulamasından vazgeçeceğini taahhüt etti. Sözleşmeli Çiftçilik, Doğrudan Gelir Desteği (DGD) ve Alternatif Ürün politikasına geçiş yapıldı. "Alternatif Ürün" adı altında, buğday ve pamuk başta olmak üzere, tarım ve tarımsal sanayi ürünleri gibi en temel ürünlerin üretiminde kısıtlamalara gidildi. Söz konusu ürünlerin üretiminin tümünden yasaklandığı da oldu. Bu ürünler yerine, ya emperyalistlerin belirlediği ürünlerin üretimine geçildi; ya da emperyalistlerin belirlediği ülkelerden satın alma uygulaması başlatıldı. Böylece ülkemiz hem ithal ürünlere mahkûm oldu, hem de toprağımızın ve insanımızın tanımadığı yeni ürünleri ekmek zorunda bırakıldı.

Emperyalist kuruluşların bu dayatmaları, genetik ve biyoteknoloji alanlarındaki gelişmeler sonucunda artan aşırı üretimden ve oluşan stoklardan kaynaklanıyordu. Stoklarını eritememe, dolayısıyla pazar sorunu yaşıyorlardı. Öyle ki, üretilen ürünler dünyanın tüm nüfusuna dağıtılsa bile, stoklar erimeyecek durumdaydı. Ama öte yandan milyonlarca insan açlıktan ölüyor, yine milyonlarca yoksulluktan kırılıyordu. Sistem böyle işliyordu çünkü.

Dünya çapında bolluk ve açlık yan yana yaşanırken, en yüksek kar elde etme hırsı tekeller arası rekabeti artırmış ve emperyalizme bağımlı ülke halklarına daha ağır yaşam koşulları dayatılmıştır. Öte yandan, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) dünyaya bela edildiğinde, yüksek üretimli bolluk yaşayacağımız, açlığın biteceği vaaz edilmişti. Oysa bir avuç zengin daha çok zenginleşirken, küçük üreticiler başta olmak üzere emekçiler daha da yoksullaştı, hastalıklar patlama yaptı. Toplumun en duyarlı ve bilinçli kesimlerinin bu yöndeki öngörülleri ve uyarıları, bugün daha net anlaşılmaktadır.

Tarım ve hayvancılık alanında yaşadığımız tüm sorunların kaynağı, uygulanmakta olan emperyalist program ve

politikalar ile işbirlikçi tekelci burjuvazinin bu program ve politikalara, harfiyen uymakta son derece gönüllü olmasıdır.

Eski üretim biçimleri terk edildi Kır nüfusu kentlere çekildi

'90'lar ve 2000'ler dünyasının tüm emperyalist politika ve programları, dünyanın yeniden paylaşılması ve pay kapma temelinde yürütüldü. Bütün hazırlıklar, bir yandan enerji kaynaklarının, verimli su ve tarım alanlarının yeniden paylaşılması, diğer yandan bir tarım krizinde oluşacak felaketleri atlatma yönünde yapılıyordu. Başını ABD'nin çektiği Batılı emperyalistler, Ortadoğu ve Orta Asya'nın tarım ve hayvancılık alanına hâkim olmak için, Türkiye'ye üs olma rolü biçtiler. **Uluslararası işbölümünde, tahılı ithal, sebze ve meyveyi ihraç eden bir ülke olması dayatıldı.**

Elbette bütün bunlar, on yıllara dayanan baskı ve zorla, demokratik hak ve özgürlüklerin gasp edilmesiyle gerçekleşecekti. '80 sonrasında, halk

hareketini kan ve gözyaşıyla bastırarak uygulamaya sokabildikleri yasa ve yaptırımlarla başarabildiler.

1980, tarım ve hayvancılık alanında da bir dönüm noktası oldu. 12 Eylül 1980'de tezgâhlanan askeri faşist rejimle uygulayabildikleri **24 Ocak Kararları ile, ihracata dayalı üretim ve tarımsal sanayileşme terkedildi.** ANAP döneminde ise bir yandan tarım ve hayvancılık alanındaki kamu kurumlarının özelleştirilmesi başladı; tahıl, et ve canlı hayvan ithalatı serbest bırakıldı. Diğer taraftan Kürt halkına yönelik kirli savaşla birlikte köy yakmalar, yayla yasakları başladı. "Eski üretim yöntemlerinin koşullarını geriletmeye çalışma"sı, doğal olarak kır nüfusunun kentlere akmasına yol açtı ve toprakların kapitalistlerin elinde merkezileşmesini, toprakta tekelleşmeyi büyüttü. Özelleştirme, düşük taban fiyatı, destekleme politikalarının kaldırılması, faiz-borç-haciz soygunu, ürün bedel ve primlerin ödenmemesi, kota uygulaması ile Koç, Sabancı, Pınar, Süzer, Tikveşli gibi tekeller, karlarına kar kattı. Onlar zenginleştikçe kır işçilerinin, yoksul köylülerin hayat şartları her geçen gün kötüleşti, devasa bir işsizler ordusu oluştu.

İlk özelleştirmeler tarımsal alanda '85'lerden itibaren başlamıştı. '90'lı yıllar ise 2000'lere hazırlık olarak geçti ve hazırlık süreci toprakta tekelleşmenin büyümesine göre şekillendi. 24 Ocak kararlarına rahmet okutan 5 Nisan kararları ile (DYP-SHP koalisyon hükümeti ve Tansu Çiller'in başbakan olduğu 1994'de) tarım desteklerinde büyük düşüşler oldu, özelleştirmeler hızlandı. 2000'li yılların sonuna doğru tarımsal nüfus da iyice eridi.

AKP hükümeti, açılan bu yolu yeni yasalarla düzledi. **Tarımsal nüfusun yüzde 8 oranına dek geriletilmesini isteyen emperyalistlerin dediği oldu.** 2014 yılında, **Büyükşehir Belediye Yasası ile "kırsal alan" tanımlamasında değişiklik yapıldı.** Bazı ilçeler il oldu, bazı iller büyükşehir belediyesi haline geldi; kent sınırı büyükşehir belediyesi olarak belirlendi ve 16 bini aşkın köy, mahalleye dönüştürüldü. Buradan hareketle resmiyette tarım nüfus

oranı yüzde 8 oldu. Tarımın kapitalist örgütlenmesi uzun bir süreç gerektirdiği için tarımsal kapitalizm süreci on yılları aldı. Dolayısıyla kır nüfusunun değişime uğraması da uzun yıllara yayıldı.

Cumhuriyet ilk kurulduğunda 13 milyonluk nüfusun yüzde 80'ini köylü nüfus oluşturuyordu. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 1927 yılında yapılan nüfus sayımında, tarımsal nüfus yüzde 76 olarak saptanmıştı. 50'li yıllara dek bu oranda fazla değişiklik olmadı. **1950'lerden sonra tarımda makineleşmenin artışıyla paralel olarak tarımsal nüfus gerilemeye başladı. '70'lerin sonunda yüzde 65'e, 1985'te yüzde 47'ye dek düştü. Kırdan kente göç en fazla 1980-1985 ve 1992-1997 yılları arasında gerçekleşti.**

Kapitalist sistemde yığınsal göçün genellikle tarımdaki değişim dönemlerine paralel olarak geliştiğini kanıtlayan bu durum, kır nüfusunu derinden sarsarak ilerledi. 2000'lerde de tarımdan geçinenlerin sayısında önemli gerilemeler oldu. 2000'lerin başından 2012 yılına dek geçen sürede, geçim kaynağı tarım alanları olan 7 milyon kişi bu alanları terk etmek zorunda kaldı ve böylece tarımsal istihdamda büyük düşüşler gerçekleştiği ortaya çıktı. 7 milyon kişinin yarısına yakını ise üretimden el çekti.

Öte yandan tarıma tekniğin girmesi küçük üretimi parçaladığından, küçük üreticinin toprağını koruması zaten mümkün değildi. Özellikle 1980'lerde artan küçük ölçekli üretimin çözülüş süreci, AKP hükümeti döneminde hız kazandı, buna paralel olarak gelişen kır işçilerin sayısında büyük artışlar oldu.

Tarım ve hayvancılığı bitiren yasalar

Tarımsal araziler ve ürünler ile hayvancılığı, emperyalist ve yerli işbirlikçilerinin elinde kar makinesine dönüştürecek olan bütün bir süreç, meclisten çok sayıda geçen kanunlarla örüldü.

Gıda Kanunu, Haziran 2004'te gıdaların denetimini Tarım Bakanlığı'na devretti. Kanun çıkmadan önce gıda denetimi hem Tarım hem de Sağlık Bakanlığının sorumluluk alanındaydı. Gıda ile ilgili işletme ve işyerlerinde veteriner bulundurma zorunluluğu kaldırıldı. Bir yandan da borsa öncülüğünde "Sterilizasyon Sistemleri" ve AB'nin desteğiyle "Gıda Denetimi Laboratuvarları" kuruldu. İsteyenin at oynattığı, tekellerin kar hırsına terk edilen gıda güvenliği alanı, ucu ölümlere sebebiyet vermeye dek

Tarımsal nüfusun yüzde 8 oranına dek geriletilmesini isteyen emperyalistlerin dediği oldu. 2014 yılında, Büyükşehir Belediye Yasası ile "kırsal alan" tanımlamasında değişiklik yapıldı. Bazı ilçeler il oldu, bazı iller büyükşehir belediyesi haline geldi; kent sınırı büyükşehir belediyesi olarak belirlendi ve 16 bini aşkın köy, mahalleye dönüştürüldü. Buradan hareketle resmiyette tarım nüfus oranı yüzde 8 oldu. Cumhuriyet ilk kurulduğunda 13 milyonluk nüfusun yüzde 80'ini köylü nüfus oluşturuyordu. 1950'lerden sonra tarımda makineleşmenin artışıyla paralel olarak tarımsal nüfus gerilemeye başladı. '70'lerin sonunda yüzde 65'e, 1985'te yüzde 47'ye dek düştü. Kırdan kente göç en fazla 1980-1985 ve 1992-1997 yılları arasında gerçekleşti.

uzanan yolsuzluklar diyarına döndü. Zaten kötü giden halk sağlığı hiçe sayıldı.

Ürün depolama işi de tekellerin eline terk edildi. Şubat 2005'de kabul edilen **Lisanslı Depoculuk Kanunu**, ürün ihtisas borsalarının kurulmasının koşullarını yarattı. Depolar, anonim şirket olarak Ticaret ve Sanayi Bakanlığının izniyle ve ancak büyük bir servete sahip olanlar tarafından kurulabildi. TMO'nun (Toprak Mahsulleri Ofisi) silolarını da lisanslı depo yaptılar. Önceden ürünlerini TMO'ya teslim edebilen küçük ve orta işletmeler bundan yoksun kaldı. Lisanslı depo olarak işlev görecektir olan silolara ürün teslim etmek ve ürün karşılığında tutulacak olan senetlerin VOB'da (Vadeli İşlemler ve Opsiyon Borsası) işlem görmesi, hayli zahmetli ve pahalı bir işti. Lisanslı depolara verilen ürünlerin karşılığında alınan bu senetler olmadan, bankalar kredi de vermedi. Böylece lisanslı depoya ürün teslim edebilen büyük toprak sahipleri dışında tarımsal krediyi kimse alamadı.

2005 yılında, **"Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu" ile "Tarım Sigortaları Kanunu"** AB'ye uyum süreci için çıkarıldı. AB müzakereleri sürecinde, "küçük ölçekli işletmelerden oluşan ve parçalı toprak yapısını" ortadan kaldırmaya dönük uygulamalar görüldü. "Toprak Koruma" kanunu, "toprağın tapulaştırılması" kararını Tarım Bakanlığı'na devretmeyi içerdi. Kanunla birlikte toprakların sulu ve kuru tarım açısından, verimlilik vs. yönüne bakıldı; üretilecek ürünler bakımından durumu ve bölgelerde büyüklük derecelerinin belirlenmesi çalışmaları yapıldı. Arazilerin belirlenen "optimum büyüklük" dışında parçalanmayacağı; kimsenin miras vb. yoluyla küçük ölçekler şeklinde paylaşamayacağı karara bağlandı. Sadece yasada belirlenen ölçeğin geçerli büyüklük olacağı şeklinde bir düzenlemeye tabi tutuldu.

Ayrıca kanuna, emperyalist ve yerli holdinglerin, arazi mafyasının gasp ettiği topraklar için af getiren maddeler eklendi. Böylece tarımsal araziler üzerine yasadışı olarak kurulmuş olan fabrika ve sanayi işletmeleri veya başka amaçlarla izinsiz olarak kullanılan verimli tarım arazileri af kapsamına alındı. Dolayısıyla bu yasa, küçük ve orta köylünün topraklarını gasp etmenin yolunu açmış oldu. Topraklarına el konmuş küçük ve orta mülk sahiplerinin, yeni umut kapısı diye geldikleri şehirlerde ise, payına işsizlik, açlık, başına yıkılan gecekondu düştü...

"Tarım Sigortaları Kanunu" da büyük toprak sahiplerinin çıkarlarını gözetti. Hem devletten hem de üreticilerden alınan primler bir havuzda toplandı. Havuzda toplanan sermaye ile sigorta şirketleri ihya edildi. Emperyalist kuruluşlarla anlaşma da yapabilecek olan sigorta şirketleri, yaptıkları sözleşmenin üzerine çıkan zarar-zıyan olursa üreticilere ödeme yapmama garantisini de aldılar. Böylece zaten mal varlığını (ürünlerini) yüksek sigorta primi engeli nedeniyle sigortalayamayan yoksul ve orta köylüler, bir afet durumunda da yardım alamadı.

Öte yandan, Nisan 2006 yılında çıkarılan **"Tarım Kanunu"** ile tarım destekleri konusunda sınırlar çizildi. Küçük üreticilerle alay edercesine, destekler, Gayri Safi Milli Hâsıla'nın yüzde 1'i olarak açıklandı. Ancak yıllar içerisinde, kendi kanunlarında belirtilen yüzde 1'in yarısı kadar bile ödeme yapılmadı. Bu durumun üretimin düşmesine, üreticilerin iflasına yol açacağını biliyorlardı kuşkusuz.

"Tohumculuk Kanunu" ise, 2006 yılında Cargill ve Monsanto (Bayer Monsanto'yu satın aldı) gibi en büyük tarım tekellerinin emirlerine göre çıkarıldı. "Tohumcular Birliği" kuruldu ve tohumculukla ilgili tüm yetkiler Tohumcular Birliği'ne verildi. Tohumculuk piyasasının, büyük tekeller lehine denetim altında tutulmasına yol açan bütün işlemler tek elde merkezileştirildi ve tohum ithali tamamen yasal zemine oturtulmuş oldu. Aynı zamanda tekellere kendi laboratuvarlarında tohumları işlemekten geçirme hakkı tanındı. Tohum tekelleri sertifikalı tohum adı altında kendi tohumlarını piyasaya sürebildi, ama küçük ve orta köylüye tohum ayırma yasağı getirildi. Böylece Cargill gibi tohum tekellerine mahkûm olan ve sağlığa zararlı ürünleri ekmek zorunda bırakılan, borç batağına sokulan, sonunda toprağını da kapıran bir topluluk çıktı ortaya. (Bugün 266 milyon 766 bin 913 dekar olan toplam tarım alanının yaklaşık 40 milyon dekarı ipotek altında bulunuyor).

Belediye Kanunu (2004) ile büyükşehir belediyelerine istedikleri topraklar üzerinde yetki sahibi olma ve büyük rant elde etmede sınırsız haklar tanındı. (Bu yetki önceden Köy Hizmetleri'nde bulunuyordu). Vali yardımcılarının başkanlığında kurulan "Toprak Koruma Yerel Kurulu", partilerin yerel il örgütleri ve Sivil Toplum Örgütleri (STÖ) dedikleri genel olarak kendi denetimlerinde

bulunan kurumlardan oluştu. Bunun sonucu olarak yerel teşkilatların yolsuzluk dosyaları iyice kabardı. Binbir ayak oyununun döndüğü ihaleler yoluyla meralar talan edildi. (Bunun önü de 1998’de çıkan Mera Kanunu’nda değişiklik yapan 5178 ve 5334 sayılı kanunla açılmıştı.) Zorla boşaltılan köyler ve konulan mera yasakları ile Kürt illerinde hayvancılık yapılamaz oldu, genel bir yıkım yaşandı. Buna karşılık Saray Halı Yönetim Kurulu Başkanı Necati Kurmel’e, Koç Ata gibi holdinglere topraklar hibe edildi.

İnsanın yaşam kaynağı gıdaya ulaşamıyor

TÜİK verilerine göre, toplam tarım alanlarında ürün yetiştirme oranı şöyledi: Yüzde 41 hububat ürünleri, yüzde 11 meyve ve sebze, nadasa bırakılan tarım alanı yüzde 9, yüzde 39’unu ise çayır ve mera alanları oluşturuyor.

Ama 2001 yılından bu yana toplam tarım alanları, yüzde 8 oranında, işlenen tarım alanları da yüzde 12 oranında azaldı. Sadece 2010 sonrasında 28 milyon dekar tarım toprağı gasp edildi ve tarım dışı alanlarda kullanıldı. Böylece toprakların üçte biri, tarım alanı olmaktan çıkarıldı.

Dahası bu durum halen sürüyor ve buna paralel olarak ürün ekim işi eski haliyle yürümüyor artık. Emperyalist tarım tekelleri tarafından Türkiye’ye meyve ve sebzeçilik rolü biçildiğinden beri, üreticilerin tahıl, pamuk vs. gibi stratejik ürünleri, belirlenenin ötesinde ekmesi yasak zaten. Örneğin tahıl (sadece buğday üretimi yüzde 22 azaldı) ve yağlı tohum ekiminde azalma olurken, meyve ve sebze ekiminde yarıdan fazla artış yaşanıyor. Bu artış en çok da Akdeniz Bölgesi’nde. Ama hububat, bakliyat gibi ürünlerin ekim işi yüzde 29 azaldı. Böylece neden en fazla Akdeniz Bölgesi’nde ekim alanlarının azaldığını (yüzde 16 oranında) anlıyoruz: Tahıl ekimi kısıtlandı, meyve ve sebze ekimi artırıldı...

Öte yandan, tahıl ekimi azalırken tahıl fiyatları da sürekli artıyor. Fiyat artışı, yem, tohum, mazot ve gübre gibi tarımsal girdi alanlarında yapılan aşırı zam ile doğrudan ilişkili yaşanıyor. Bu durum, domino etkisi yaratıyor ve beslenmedeki en temel ürünler olan et, süt, yumurta, yoğurt, sebze ve meyve gibi ürünlerin de fiyatlarının artmasına yol açıyor. Son on beş yıl içinde en temel bitkisel ve hayvansal ürünlerde fiyat artışı daha fazla yaşandığı için geniş kitleler bu ürünlere erişemiyor.

Yoksulun sofrasından eksik olmayan ekmek, makarna, bulgur gibi ürünlerinde bile fiyat artışı fahiş boyutlara varıyor.

Son birkaç yıl içerisinde, sebze ve meyve fiyatları da olmadık şekilde arttı. Örneğin 2019 yılının ilk aylarında, işçi ve emekçilerin en fazla tükettiği ürünler olan patates ve soğan fiyatları fırladı. Domates, patlıcan, biber, ıspanak, pırasa, havuç gibi sebzelerin ve pek çok meyvenin fiyatları da el yaktı. Et ve süt ürünlerinin ise yanına bile yaklaşamaz oldu. Uzun kuyrukların oluştuğu “Tanzim satış çadırları” kuruldu. Patates ve soğan ithal edilir hale geldi. Sayıları yaklaşık 20 milyon kadar olan ücretli çalışanların, gerileyen ücretleri de hızla eridi. 1 milyon 250 bin kadar tarım işçisinin ise zaten çok düşük olan günlük ücreti 50 liraya dek geriledi. Bir işi olanların arasında yoksullaşma ve açlık çekme oranı çok fazla yükseldi. İşsizlik ise katlanılmaz boyutlara ulaştı.

Öte yandan tarımda kullanılan GDO, hormon ve aşırı tarımsal zehirlerle insanlar zehirlenmeye başladılar. Türkiye’de önce gizli yapıyordu bu üretim, sonrasında yasalaştırıldı. Tepkiler üzerine 2016 yılında kimi yasaklar getirildi. Ama bunun pratikte uygulanmadığı, ihraç edilen sebze ve meyveler iade edildiğinde anlaşılıyordu. Kaldı ki hükümet yasak koyduğu yalanını yaydığına bile, hayvanlar için ithal ettiği yemler aracılığıyla zehirlenmeye devam ediyordu. Bir yandan da yabancı otlara karşı kullanılan ilaçların zehirlediği sebze ve meyveler soframıza taşınyordu. Organik sebze ve meyveler ise, çok pahalı olduğu için yoksulun evine giremedi. Zaten organik tarım büyük kapitalist çiftliklerde yapılabildiği için, büyük toprak sahiplerinin tekelindeydi ve ürünleri fahiş fiyatlara satılıyordu.

Bütün bu göstergeler, ekonomik krizin tarım kriziyle iç içe geçtiğini ortaya koyuyor. **Kriz, tarımı ve gıdayı sardığında etkileri çok uzun yıllar sürer ve köklü değişiklikler olmadığı sürece sarsıcı bir şekilde devam eder. Türkiye artık tarımı çökmüş ve tarımsal üretimi yetemez hale gelmiş bir ülke durumunda.** Halkın karnını doyurması bile dışa bağımlı hale geldi. Tarihsel olarak topraklarında her dönem ürettiği buğday, nohut, pamuk gibi temel ürünleri bile ithal eder duruma düştü. Aynı zamanda tarımsal ve hayvansal ham maddeleri de ithal eden bir ülke konumunda. Gübre, tohum, ilaç gibi tarımsal girdileri satın alır hale geldi.

Bütün bu gelişmeler, her şeyden önce insanın yaşam kaynağı olan gıdaya ulaşmasını engelledi. Döviz fiyatlarındaki her yükselmeye halkın boğazı daha fazla kısılırken, zenginin cebi doldu.

AKP döneminde hayvancılık da çöktü

Tarımın ithalata dayalı hale gelmesiyle küçük üretici artık hayvancılık da yapamıyor. **Hayvancılık sektörünün yapı taşı olan “Et ve Balık Kurumu”nun sadece adı değil, içeriği de değişti. Şimdi et ithaliyle uğraşan ticari bir kurum durumunda. Oysa Et ve Balık Kurumu, Süt Endüstrisi Kurumu ve Yem Sanayi ile birlikte hayvancılık alanını geliştirmek için kurulmuştu.** 13 milyonluk Türkiye’nin yüzde 80’inin köylerde yaşadığı ilk kuruluş yıllarında, tarım ve hayvancılık alanını destekleyen politikalar uygulandı. Hayvancılığın gelişmesi için yapılan devlet destekleri sonucunda, Ortadoğu’nun tüm ülkeleri için canlı hayvan, et ve süt ihracatı yapan bir ülke haline geldi Türkiye. Bu durum azalarak da olsa 1980 yılına dek sürdü.

‘80’li yıllar boyunca bu üç kurumdan devlet desteği çekilerek zarara uğratıldı, ‘90’lı yıllardaki özelleştirmelere zemin hazırlandı ve ilk özelleştirmeler de hayvancılığın güçlü olduğu Kürt illerindeki işletmelerde gerçekleşti. Üretimi destekleyen kurumlar olarak doğan üç kurumun bütün işletmeleri satıldı, hibe edildi. Özelleştirmeler, 2000’lerde de devam etti ve tüm hayvancılık alanını kapsadı. AKP hükümeti, öylesine pervasız davrandı ki, neredeyse satılmadık işletme kalmadı. (Sadece Et ve Süt Kurumu, bütün işletmeleri satılıp geriye 8 işletmesi kaldığında, et ithalatını organize eden bir kurum olarak özelleştirme kapsamından çıkarıldı.) 2005 sonrası artan yıkım süreci üretemeyen küçük ve orta köylü yarattı ve onlar da hayvancılık alanını terk edip göç etmek zorunda kaldılar.

Türkiye artık sadece ürün ithal eden bir ülke değil; üretim için kullanılan hammaddeyi de ithal ediyor. Sürmekte olan program ve uygulamalar sonucu hayvan sayısı yarıdan fazla düşmüştür ve giderek de azalmaktadır. Bugün artık marketler dahil her yerde ithal et satılmaktadır ve alış fiyatı iddia edildiği gibi ucuz da değildir. Kaldı ki ucuz olsa bile buna aldanmamak gerekir, çünkü emperyalist tekellere mahkûm kalmanın ucu, açlıkla yüz yüze kalmaya dek varır. Az veya tek yanlı yapılan üretim,

Bütün göstergeler, ekonomik krizin tarım kriziyle iç içe geçtiğini ortaya koyuyor. Kriz, tarımı ve gıdayı sardığında etkileri çok uzun yıllar sürer ve köklü değişiklikler olmadığı sürece sarsıcı bir şekilde devam eder. Türkiye artık tarımı çökmüş ve tarımsal üretimi yetemez hale gelmiş bir ülke durumunda. Halkın karnını doyurması bile dışa bağımlı hale geldi. Tarihsel olarak topraklarında her dönem ürettiği buğday, nohut, pamuk gibi temel ürünleri bile ithal eder duruma düştü. Aynı zamanda tarımsal ve hayvansal ham maddeleri de ithal eden bir ülke konumunda. Gübre, tohum, ilaç gibi tarımsal girdileri satın alır hale geldi.

iç talepteki ihtiyacı karşılanamamasını ve alım gücünün düşmesini, dolayısıyla ürün satımını da engelleyecektir.

Meraların büyük tekellere satılarak mera olmaktan çıkarılması ve amaç dışı kullanılması veya hayvanını otlatanlara yasak getirilmesi, hayvancılık ile uğraşan yoksul ve orta köylünün tasfiyesini de beraberinde getirdi. Özellikle de Kürt illerinde. Örneğin 2004'lerde Kürt illerinde hayvancılığın tarımdaki payı yüzde 73'lerdeydi. Ancak meraları ellerinden alınanların hayvancılık yapması mümkün değildi ve gerek kaçak et satışı gerekse ithal et uygulaması, hayvancılık yapanları göçe zorlamıştı.

Bu durum pek çok faktörle birleşerek devam edince, hayvancılıkla uğraşanların sayısı hızla düşmüştür. Ziraat Bankası'ndan kredi almak için bile yeni ahır yapma şartı vardır örneğin. Daha sağlıklı ve tasarruflu olan mandıra sistemi ile değil, yeni tip ahırlarda (kapalı alanda) hayvancılık yapılması dayatılmıştır. Meraların doğal ortamında değil, ithal edilen GDO'lu yemlerle "beslenen" besi hayvanlarından yüksek miktarda süt ve et alarak büyük karlar elde etmek demek olan bu uygulama, yoksul ve orta köylünün yapabileceği sınırların ötesindedir.

Özelleştirmeler, meraların yok edilmesi, ithalata dayalı hayvancılık, yem dâhil girdi fiyatlarının artışı, emperyalistlerin dayattığı sözleşmeli hayvancılık modeline geçiş yapılması, üreticinin ödeyemez hale gelmesine neden oldu ve hayvancılık alanı da çöktü.

Kooperatifleşme alternatif olabilir mi?

Emperyalist tekeller 2000'lerin başında kendi çıkarlarına hizmet edecek merkezleştirilmiş kooperatifleri dayattı Türkiye'ye. Kooperatiflerin kamusal yanını yok edip tekeli bir karaktere bürünmesi için önlemler almasını istediler. Öncelikle "Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri"nin (TSKB) yeniden yapılandırılması için yeni yasalar çıkarılmasını istediler hükümetten. "TSKB'lerin yeniden yapılandırılması özelleştirmeler kadar önemlidir" diyorlardı.

O dönemin hükümeti de emre amade hemen harekete geçti ve 16 Haziran 2000 yılında "TSKB'lerin Yeniden Yapılandırılması Kanunu"nu meclisten geçirdi. Bu kapsamda "Yeniden Yapılandırma Kurulu" oluşturuldu. Cumhuriyet

Yakın zamanda AKP, bütün kooperatiflerin birleştirilmesi gerektiğini dillendirildi. "Küçük aile işletmesi" dedikleri küçük mülk sahiplerinin kooperatif ve birliklerdeki oranının yüzde 80'lere vardığı söylendi ve bunların birleştirilmesi gerektiği ifade edildi. Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı "milli birlik kooperatifleri" kurmayı, dahası bütün tarımsal yapının bağlı olduğu ve "üst birlik" dedikleri bir "holding örgütlenmesini" hedefledikleri çıktı ortaya. Bütün bu gelişmelere, alternatif kooperatifleşme ile karşı koymak mümkün müdür? Her şeyden önce, sermayenin merkezleşmesi ve yoğunlaşması karşısında "demokratik ve komünal temelde yapılacak olan kooperatifleşme" alternatif olabilir mi? Dahası sömürü alanlarının tümünde gerçekleştirilecek bir alternatif kooperatifleşme ile aşırı karın ve toprakta tekelleşmenin önüne geçilerek kapitalizmin sonu getirilebilir mi?

döneminde devlet kapitalizmini geliştirmek için -ilki 1934'de- kurulan kooperatifleri değiştirmek için kollar sıvandı.

Kooperatif ve birlikler kapsamında ki arazi ve fabrikaların özelleştirilmesi, "TSKB'lerin Yeniden Yapılandırılması" yasasından sonra gerçekleşti. Bunun için dört yıllık bir geçiş süreci öngörüldü. **Tariş, Trakya, Marmara, Fiskobirlik gibi birlikler de dahil olmak üzere tüm kooperatif ve birliklerin elinde bulunan arsa, fabrika ve tesisler satıldı. Milyonlarca işçi, tarım makine imalatçısı ve tamircisi işten atıldı.**

Emperyalist tekellerin ve işbirlikçi yerli tekellerin emirlerini, AKP hükümeti büyük bir istahla yerine getirmiştir. O dönem başbakan olan Erdoğan, "devlete yük olan eski tip kooperatiflerin öldüğü" teranesini yaymaya başladı. Tarım ve hayvancılık programlarının yaşam bulması için -her saldırı öncesi yaptıkları gibi- tarım ve hayvancılık alanının "kara delik" olduğu, "ülke geleceğini ve zenginliğini yuttuğu" demagojileriyle, kitlelerin bilinci yoğun bir bombardımana tutuldu. **Ortadoğu'nun en büyük tesislerine sahip ÇUKOBİRLİK de dâhil olmak üzere, tüm işletme ve tesisler, topraklar ve fabrikalar, öngördükleri gibi 2004 yılına dek özelleştirildi.** Sanayi alanından da çıkarılan birlik ve kooperatifler, elde ettikleri ürünleri, hem de ham haliyle emperyalist tekellere sattılar. Böylelikle tarımsal girdilerin hammaddelerini bile emperyalistlerden satın almanın yolu düzlenmiş oldu.

Aynı yasa kapsamında, köylüleri Ziraat Bankası'ndan aldığı kredilerle borçlandıran Tarım Satış Kooperatifleri'nin banka olma görevi ile donatılması da vardı. **Ziraat Bankası dışında Tarım Satış Kooperatifleri de banka işlevine sahip oldu ve birlikler bu çatı altında birleştirildi.**

Özünde ücretli emek sömürücüsü durumunda olan tarım kooperatif ve birlikleri içerisinde küçük ve orta mülk sahibi üretici sayısı azımsamayacak kadar çoktu. Örneğin TARIŞ içerisinde binlerce küçük ortak bulunuyordu ve onların toprakları gasp edilmiş oldu. Bu uygulamalar sonucu elinde-avucunda ne varsa her şeyini kaybeden binlerce insan, iş-aş umuduyla kentlere göç etmek zorunda kaldı.

Kooperatiflerin "avantajlarından" yararlanmak, küçük ve orta mülk sahibi üreticiler için olağandır. Ancak onlar, işleyişin doğası gereği topraklarını

kaybedecek ve kooperatifin dışında kalacaklardır. Toprağın yoğunlaşması ve merkezleşmesi koşullarında dönen çark, büyük toprak sahiplerinin lehine işleyecek ve küçük ölçekli üretimi öğütecekti. Sonuçta küçük mülk sahipleri, sermayenin istediği zeminden dışarı çıkamaz.

Kooperatifler, dünya topraklarında hegemonya kuran tekellerin hizmetindedir ve büyük ölçekli tarım yapmaktadır. İçinde yer alan binlerce küçük mülk sahibi ise büyük ölçekli tarım yapan büyük toprak sahipleri tarafından sömürülmektedir. Bu durumda kooperatiflerin ilk doğduğu yıllardaki işlevi çoktan kaybolmuştur. Ancak burjuvazi bir sömürme biçimi olarak kooperatif tarzı örgütlenmelere her zaman ihtiyaç duyulmuştur ve ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeni biçimler vererek var olmasını çıkarlarına uygun görmüştür.

Yakın zamanda AKP hükümeti tarımda yeni projelerden bahsetti. Bütün kooperatiflerin birleştirilmesi gerektiğini dillendirildi. "Küçük aile işletmesi" dedikleri küçük mülk sahiplerinin kooperatif ve birliklerdeki oranının yüzde 80'lere vardığı söylendi ve bunların birleştirilmesi gerektiği ifade edildi. Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı "milli birlik kooperatifleri" kurmayı, dahası bütün tarımsal yapının bağlı olduğu ve "üst birlik" dedikleri bir "holding örgütlenmesini" hedefledikleri çıktı ortaya.

Bütün bu gelişmelere, alternatif kooperatifleşme ile karşı koymak mümkün müdür? Her şeyden önce, sermayenin merkezleşmesi ve yoğunlaşması karşısında "demokratik ve komünal temelde yapılacak olan kooperatifleşme" alternatif olabilir mi? Dahası sömürü alanlarının tümünde gerçekleştirilecek bir alternatif kooperatifleşme ile aşırı karın ve toprakta tekelleşmenin önüne geçilerek kapitalizmin sonu getirilebilir mi? Kooperatifler kurup sayılarını çoğaltıp yaygınlaştırsak sosyalizm mi gelecektir? Ya da kooperatif kurarak devletin kooperatif plan ve programlarına alternatif oluşumlar yaratmış olur muyuz?

Koşulları düzeltmeden gerçek kurtuluş hayaldir

Küçük ve orta köylünün mülklerine zorla el konmasına karşı koymak mutlak gereklidir. Tarım arazilerinin, ormanların, meraların, hatta derelerin talan edilmesinin önüne dikilmek şarttır. Tarıma ve hayvancılığa devlet desteği

istemek ve bol üretim gerçekleştirip açlık ve sefaletle karşı durmak da aynı şekilde gereklidir. Yoğun sömürüye dayanan çalışma şartları düzeltilmeden nefes bile alınamaz. Bugün kır işçi ve emekçilerinin yaşam koşulları çok ağırlaşmıştır. Sayıları bir milyona yakın tarım işçisi son derece düşük günlük ücret almakta ve yüzde 90'dan fazlası sigortasız çalışmaktadır.

Tarım ve hayvancılık alanlarında makinelleşme, tekniğin kullanımı ve dolayısıyla bol üretim elbette gereklidir. Ancak bu dışa bağımlılığı, köylülerin topraklarına el koymayı, devlet desteğini çekip ülkeyi tarım tekellerinin insafına terk etmeyi ve halkı açlık ve sefaletle itmeyi gerektirmez. Ne var ki, kapitalist-emperyalist sistemde bunun mümkünü yoktur. Ama bu gerçek, mücadele edilmeden nihai kurtuluşu beklemek anlamına da gelmez. Aksine kendi talepleri için mücadele etmeyen hiçbir sınıf ve katmanın geleceğini kurtarma şansı yoktur. Kır yoksulları da taleplerinin gerçekleşmesi için her koşulda mücadelesini sürdürmelidir. Yaşam koşullarını düzeltmek için verilen mücadele, bilinç sıçraması yaratacak, gerçek kurtuluşun da yolunu açacaktır.

Dünyada işçi sınıfının dayanışma örgütleri olarak kurulan ilk kooperatifler, Türkiye'de de Cumhuriyet sonrasında devlet kapitalizminin geliştirilmesi amacıyla kurulmuş ve uzun bir süre emekçi halk kitleleri kırıntılar şeklinde de olsa bundan yararlanmıştı. Özellikle '60'lı yıllardan sonra yaygınlaşmış, tarımsal alandaki ilk örnekleri diğer alanlara da yansımıştı. Bir örgütlenme biçimi olarak da yoksul kent ve kır emekçileri arasında revaçtaydı. Bu yönlerinden dolayı çok fazla sayıda kooperatif kuruldu. Burjuvazinin de kitleler üzerinde kontrol mekanizması ve sömürü aracı oldu. Düzen partileri açısından da oy deposu olarak görüldü.

Özellikle İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrasında dünyada demokratik hak ve özgürlüklerden yana esen rüzgârların etkisiyle bizde de yaygın kullanılan kooperatiflerin ilk yıllardaki "komünal" içeriği, bugün artık yok olmuştur.

Bazı rakamlar Türkiye'de 50 bine yakın kooperatif olduğunu söylüyor. (80 binin üzerinde olduğunu söyleyenler de var). Bunun yüzde 30'unun tarımsal kooperatif olduğu ifade ediliyor. Kooperatiflerin ortaklarının milyonlarca olduğu dile getiriliyor. Kesin olan şudur ki, **çok fazla ve yaygın bir kooperatif ağı**

vardır, fakat bu ağdan asıl yararlanan büyük sermaye sahipleridir. Yapı ve konut, ulaşım, tüketim, enerji, tarım vs. alanlarda kurulmuşlardır ve sermayenin çıkarları yasalarla da korunmuştur.

Fakat **dünyada komünal ilişkileri içeren dayanışma kooperatifleri bulunmaktadır.** Filmlere de konu olan Amerika'daki PSFC (Park Slope Food Coop) gıda kooperatifi bunlardan biridir. Tüketicilerin aracı kurumlardan alınarak doğrudan üreticilerden getirilen ürünleri almasını sağlayan bir gıda kooperatifi olarak ve aynı zamanda ortaklarına ayda bir kez üç saate yakın çalışma zorunluluğu getirmesi açısından dikkate değer bir kurumdur PSFC. Çalışma zorunluluğu, bir anlamda üyelik hakkı gibi bir işleyişi içeriyor ve çalışmayan veya nöbete kalmayanın, oldukça tasarruflu olan alışveriş hakkını kaybediyor olması da, onun uzun süre ayakta kalmasını sağlıyor. Ya da Şili'de 'Kendi Evini Kendin Yap Kooperatifi'nde olduğu gibi yapımında çalışma şartıyla, ev sahibi olma benzeri girişimler görülüyor.

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de **dayanışma amacıyla kurulan kooperatifler var. Bu kooperatifler, üreten ile tüketenler arasında giren aracı kurumlar nedeniyle fiyatları çok yükselen sebze ve meyveleri, bal-et-peynir gibi hayvansal ürünleri, aracılardan kaldırılarak satın alınmasını sağlayan kurumlar olarak elbette değerlendirilebilir.** Daha çok tüketim kooperatifleri olan ve halkın da benimsediği bu kurumlar aracılığıyla, ucuz, temiz, kaynağı bilinip güven duyulan bitkisel ve hayvansal ürünler soframıza girmektedir. Bunlar resmi uygulamalar nedeniyle güçlüklerle kurulmuş olsalar da, gönüllülüğe dayanan ve bizzat bu gönüllü ortakların yönetiminde olan kooperatiflerdir. Özellikle belediyelerin uğraşlarıyla kurulan Dersim, Dersim-Ovacık, İstanbul-Sefaköy, İstanbul-Kadıköy, Antakya, Adana, Mersin, Diyarbakır, Kars, İzmir, Artvin-Hopa, Soma-Yırca, Dikili gibi örnekler halkın sempatisini kazanmıştır.

Bunların en bilineni, önce Dersim Ovacık, sonra Dersim'de devrimcilerin önderliğinde kurulan ve kitlelerin gönüllü birlikteliğine dayanan kooperatifleşmedir. Yukarıda sözü geçen kooperatiflerle de ilişki kurup birlikte çalışmakta, ürettikleri ürünleri birbirlerine gönderip satış yapmaktadırlar. Ayrıca ülke genelinde çoğalmak için dayanışma içindedirler. Elde edilen gelirler de öğrencilere burs olarak verilmekte ve kooperatiflerin ihtiyaçları giderilmektedir.

Ucuz ve güvenli gıdaya ulaşma çabaları, yardımlaşma araçları olarak görebileceğimiz bu türden örnekler, bir örgütlenme biçimi olarak da değerlendirilebilecek yapılanmalardır. Fakat bunlar ne temel örgütlenme araçlarıdır ne de kırdan kente göçü engelleme rolü biçilebilir. Kırdan kente göçü önlemesi mümkün değildir. Ya da tekelleşmeyi önleyip sermayenin tabana yayılması gibi bir olanağa sahip olamaz. Zor yolu ile kapitalist sistem kökten yıkılmadığı sürece toplumsal gelişim geriye doğru durdurulamaz. Çünkü kapitalist sistemde eski üretim biçimleri doğallığında zayıflar ve yok olur. Teknolojik gelişmeler sonucu küçük mülkiyetin yutulması ile göç olgusu kaçınılmazdır. Toplumsal ilerlemede, küçük mülk sahipliği geçmişte kalmıştır ve kapitalist ekonominin gücü karşısında gelişip güçlenme şansı yoktur.

Ucuz ve güvenli gıdaya ulaşma çabaları, yardımlaşma araçları olarak görebileceğimiz bu türden örnekler, bir örgütlenme biçimi olarak da değerlendirilebilecek yapılanmalardır.

Fakat **bunlar ne temel örgütlenme araçlarıdır ne de kırdan kente göçü engelleme rolü biçilebilir.** Yenilenebilir Enerji Kooperatifleri için de aynı şey söz konusudur. Kırdan kente göçü önlemesi mümkün değildir. Ya da tekelleşmeyi önleyip sermayenin tabana yayılması gibi bir olanağa sahip olamaz.

Zor yolu ile kapitalist sistem kökten yıkılmadığı sürece toplumsal gelişim geriye doğru durdurulamaz. Çünkü kapitalist sistemde eski üretim biçimleri doğallığında zayıflar ve yok olur. Teknolojik gelişmeler sonucu küçük mülkiyetin yutulması ile göç olgusu kaçınılmazdır. Toplumsal ilerlemede, küçük mülk sahipliği geçmişte kalmıştır ve kapitalist ekonominin gücü karşısında gelişip güçlenme şansı yoktur. Kooperatif örgütlenmeler içinde bir araya gelenlerin en fazla yapabilecekleri şey, büyük ortakların ayrıcalıklı haklara sahip olmasını önlemek ve eşit haklar için mücadele etmeleri olur.

* * *

Sermayenin çıkarları kitlelerin azgın bir sömürüye tabi tutulmasını gerektiriyor. Dünyada yaşanan tarım krizi de düşünüldüğünde, yoksulluk ve açlık çeken insanların sayısının daha da artacağını öngörmek zor değil. **Mücadelenin esası, ağır sömürüyle birlikte artan yoksullaşmanın nedenlerinin kavranması; sömürüyü ortadan kaldırmak için, kent ve kır yoksullarının, kent ve kır işçileriyle birlikte savaşması üzerine kurulmalıdır.** Sistemi kökten değiştirmeye dönük bir mücadele ağı örülmediği sürece, insanlığı bekleyen kara bir tablodur.

Emperyalistler ve işbirlikçi tekerci burjuvazi, bugüne dek planladıklarını kuşkusuz düz bir çizgide gerçekleştirmedi. Kitlelerin gücü karşısında duramayıp uygulamayı düşündüğü programlarda geri kaldığı oldu. İşçi ve emekçilerin en bilinçli kesimleri ağır sömürü karşısında sessiz kalmadı çünkü. Ağır bedeller uğruna teslimiyeti kabul etmedi ve bulduğu her fırsatta başını doğrultmaya çalıştı. Kitleler arasında mücadele isteği bütünüyle yok olmadı. Dolayısıyla işçi ve emekçilerin en ileri kesimleri önderlik boşluğunu doldurduğunda, halkın gücü, ülkenin ve dünyanın "kaderini" mutlaka değiştirecektir.

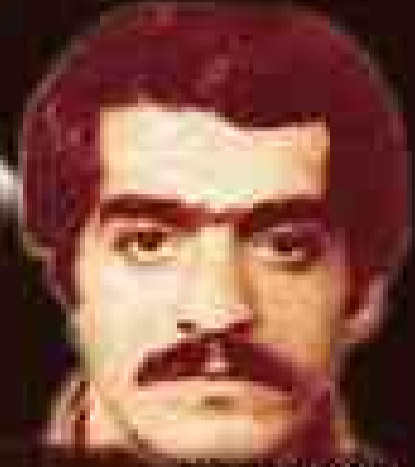
Mehmet BASALAK
23 Ocak 1937

Sezai EKİNCİ
21 Ocak 1962

Ömer Yazar
YOLMAĞÇAN
29 Eylül 1966

Ataman İNCE
23 Ocak 1961

Hüseyin GÖK
14 Ekim 1963

Şaban BUDAK
23 Ocak 1961

Gel bir bak yakından şu yigitlere
Daha dün gibiydi, acemasız devrildiler
Kan bir kara görüntüydü göğüslerinde
Ölüm çirkindi onlar güzelleştirdiler

Düştüler toprağa özgürce, korkusuz
Kurşun sesi değildi bir sevdalı gülüşü
Düştüler dimdik, özgürce, yalın
Öldüler ama çoğaldılar olumsuz (...)

Gozyaşları yarasmaz o ölülere
Onlar için en soylu örtüler gerek
Geralim hincimizi alev alev yeniden
Devrim şarkılarını haykıralım onlara

Yeni - Nispetiye - 1968

**Yüreğimizin gönderinde
Çelikten bir yıldızdır onlar!**